

مرکز آموزشی های آموزش مرآت

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

آزمون

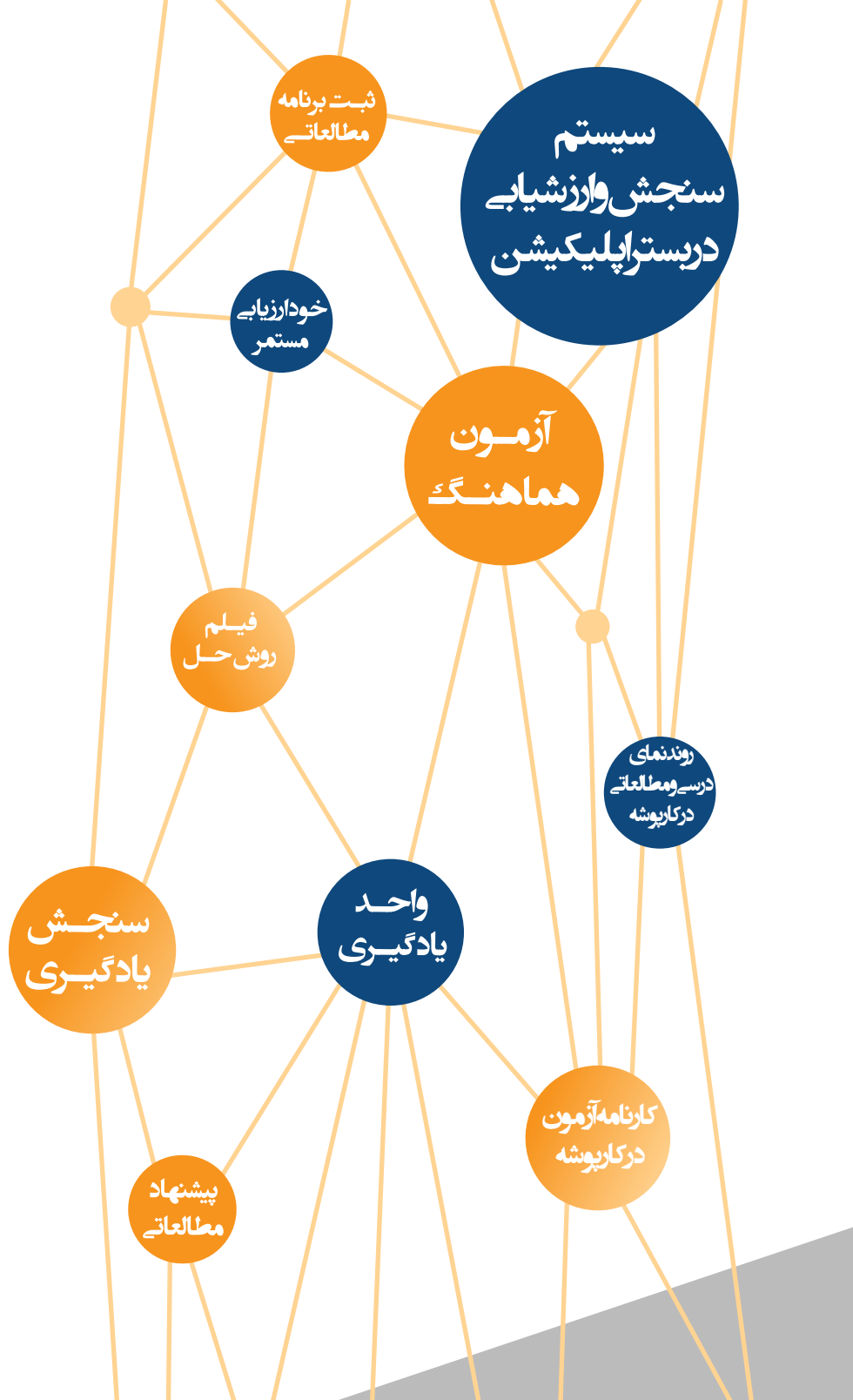
هماهنگ

شماره

۳

دفترچه سوال و پاسخ

دهم انسانی

ردیف	مواد آزمون	تعداد سوال	محتوای آزمون
۱	فارسی	۱۵	ستایش و درس های ۱ تا ۹ (۱ درس آزاد)
۲	عربی	۱۵	درس های ۱ تا ۴
۳	دین و زندگی	۱۵	درس های ۱ تا ۷
۴	انگلیسی	۱۵	درس های ۱ و ۲
۵	ریاضی و آمار	۱۰	فصل ۱ و فصل ۲ (درس های ۱ و ۲)
۶	اقتصاد	۱۰	درس های ۱ تا ۷
۷	علوم و فنون ادبی	۱۰	درس های ۱ تا ۶
۸	تاریخ ایران و جهان	۱۰	درس های ۱ تا ۸
۹	جغرافیا	۱۰	درس های ۱ تا ۵
۱۰	جامعه شناسی	۱۰	درس های ۱ تا ۷
۱۱	منطق	۱۰	درس های ۱ تا ۵

آموزش را هدفمند مدیریت کنید

با اپلیکیشن مرآت
meraati.ir

از درس خواندن لذت ببرید

فارسی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱	فصل ۴: ادبیات سفر و زندگی	درس ۹: کلاس نقاشی / روان‌خوانی: پیرمرد چشم ما بود	قلمرو زبانی: لغت	پیشرفته
۲	فصل ۴: ادبیات سفر و زندگی	درس ۸: سفر به بصره / گنج حکمت: شبی در کاروان	قلمرو زبانی: لغت	پیشرفته
۳	فصل ۴: ادبیات سفر و زندگی	درس ۸: سفر به بصره / گنج حکمت: شبی در کاروان	قلمرو زبانی: املا	پیشرفته
۴	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۳: پاسداری از حقیقت / گنج حکمت: دیوار عدل	قلمرو زبانی: املا	پیشرفته
۵	فصل ۴: ادبیات سفر و زندگی	درس ۹: کلاس نقاشی / روان‌خوانی: پیرمرد چشم ما بود	قلمرو ادبی: تاریخ ادبیات	پیشرفته
۶	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۳: پاسداری از حقیقت / گنج حکمت: دیوار عدل	قلمرو ادبی: آرایه	پیشرفته
۷	فصل ۳: ادبیات غنایی	درس ۷: جمال و کمال / شعرخوانی: بوی گل و ریحان‌ها	قلمرو ادبی: آرایه	پیشرفته
۸	فصل ۱: ادبیات تعلیمی	درس ۲: از آموختن، ننگ مدار / روان‌خوانی: دیوار	قلمرو زبانی: دستور	پیشرفته
۹	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۳: پاسداری از حقیقت / گنج حکمت: دیوار عدل	قلمرو زبانی: دستور	مقدماتی
۱۰	فصل ۳: ادبیات غنایی	درس ۶: مهر و وفا / گنج حکمت: حقه راز	قلمرو زبانی: دستور	پیشرفته
۱۱	فصل ۴: ادبیات سفر و زندگی	درس ۹: کلاس نقاشی / روان‌خوانی: پیرمرد چشم ما بود	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی
۱۲	فصل ۱: ادبیات تعلیمی	درس ۲: از آموختن، ننگ مدار / روان‌خوانی: دیوار	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی
۱۳	فصل ۳: ادبیات غنایی	درس ۶: مهر و وفا / گنج حکمت: حقه راز	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی
۱۴	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۵: بیداد ظالمان / شعرخوانی: همای رحمت	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی
۱۵	فصل ۴: ادبیات سفر و زندگی	درس ۸: سفر به بصره / گنج حکمت: شبی در کاروان	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی

سرگروه دبیران فارسی: جناب آقای مرتضی کلاشلو

فارسی

۱. در کدام گزینه معنای برخی از واژه‌ها نادرست است؟

- ۱) (فروغ: پرتو)، (تیمار: غمخواری)
 ۲) (کید: حيله)، (اهلیت: شایستگی)
 ۳) (نادره: شگفت‌آور)، (ورطه: گودال)
 ۴) (معاشرت: ارتباط)، (بیشه: نیزار)

گزینه صحیح ۱

تیمار: غم، حمایت و نگاهداشت / تیمار داشتن: پرستاری و خدمت کردن

۲. معنی چند واژه در مقابل آن نادرست است؟

- (کام: دهان)، (یله: آزاد)، (خیره: فروماندگی)، (محال: ممکن)، (غارب: میان دو کتف)،
 (گرده: پشت، بالای کمر)، (اهلیت: لیاقت)، (میعاد: قرار)، (طالع: سرنوشت)، (حدیث: راوی)
 ۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

گزینه صحیح ۲

معنای درست واژه‌ها:

خیره: سرگشته، فرومانده، حیران

محال: بی‌اصل، ناممکن، اندیشه باطل

حدیث: ماجرا، روایت، سخن

۳. در کدام گزینه غلط املايي می‌یابید؟

- ۱) منگر اندر قبطه این بیع و سود
 ۲) کنون چو جامه غوک است پیکر درمش
 ۳) تو گنج گیر و برای شرف به گوشه نشین
 ۴) همچو دعای صالحان دی سوی اوج می‌شدی
 بنگر اندر خسر فرعون و ثمود
 کنون چو پیکر مرده‌ست جامه دیبش
 اگر بهیمه برای علف به صحرا رفت
 باز چو نور اختران سوی حسیض می‌پری

گزینه صحیح ۱

املاي درست واژه: قبطه ← غبطه

پاسخ

پاسخ

پاسخ

کدام گزینه فاقد غلط املایی است؟

- ۱) گاه چو سوسن پی گل شاعر و مدّاح شدم
 ۲) محکم‌تر است هزم تو از کوه بیستون
 ۳) به می امارت دل کن که این جهان خراب
 ۴) گفتم عشقت قرابت و خویش من است
- گاه چو بلبل به سحر صخره تکرار شدم
 صافی‌تر است عزم تو از خنجر خلیل
 بر آن سر است که از خاک ما بسازد خشت
 غم نیست غم از دل بداندیش من است

گزینه صحیح ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صخره ⇨ سُخره

گزینه «۲»: هزم ⇨ حزم

گزینه «۳»: امارت ⇨ عمارت

نکته

برای معنا کردن کلماتی که هم‌آوا دارند باید به معانی و صورت‌های املایی دیگر هم توجه کرد.
 حزم: دوراندیشی / هزم: شکست و فرار / هضم: گوارش
 عمارت: بنا، ساختمان، آباد کردن / امارت: فرمانروایی / آمارت: نشانه

در کدام گزینه پدیدآورنده اثری نادرست آمده است؟

- ۱) قابوس‌نامه: عنصرالمعالی / دیوار: جمال میرصادقی
 ۲) گوشواره عرش: موسوی گرمارودی / سیاست‌نامه: خواجه نظام‌الملک توسی
 ۳) اسرارالتوحید: محمدبن منوّر / اتاق آبی: آل احمد
 ۴) سفرنامه: ناصر خسرو / کلیله و دمنه: ترجمه نصرالله منشی

گزینه صحیح ۳

اتاق آبی: سهراب سپهری

آرایه ذکر شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) بس که اجزایم ز درد ناتوانی‌ها گداخت / چون صدا شد عینک دیدن شنیدن‌های من
(تشبیه - حس آمیزی)
- ۲) قطره گردد گوهر غلتان در آغوش صدف / دل تپد در سینه دائم سیر دریا کرده را
(تناسب - تشخیص)
- ۳) سرشک من که ز طوفان نوح دست برد / ز لوح سینه نیارست نقش مهر تو شست
(تلمیح - تشبیه)
- ۴) قناعت می‌کنم با درد چون درمان نمی‌بینم / تحمل می‌کنم با زخم چون مرهم نمی‌بینم
(تضاد - حسن تعلیل)

گزینه صحیح ۴

بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: شنیدنی که می‌بیند ⇨ شنوایی - بینایی ⇨ حس آمیزی / چون صدا ⇨ تشبیه
- گزینه «۲»: آغوش صدف ⇨ تشخیص و اضافه استعاری / (قطره و دریا) (قطره، صدف، گوهر) ⇨ تناسب
- گزینه «۳»: تلمیح به داستان توفان حضرت نوح (ع) ⇨ لوح سینه ⇨ اضافه تشبیهی
- گزینه «۴»: درد ≠ درمان / زخم ≠ مرهم / حسن تعلیل ندارد.

آرایه ذکر شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) در کوی تو زان خانه گرفتم که مباد
آزرده شود خیالست از دوری راه
(حسن تعلیل)
- ۲) تو جان منی و من دور از تو همی میرم
ای جان جدامانده، آخر غم تن بشنو
(جناس)
- ۳) دور از تو فضای دهر بر من تنگ است
دارم دلکی که زیر صد من سنگ است
(ایهام)
- ۴) کسی کو زهر شیرین می خورد از جام زرینی
می تلخ از سفال من کجا گیرد به تریاقی
(حسن آمیزی)

گزینه صحیح ۴

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شاعر علت مقیم شدن در کوی یار را آزرده نشدن یار (آسودگی خیال یار بابت دوری راه) می‌داند.

گزینه «۲»: تن - من ⇐ جناس ناقص اختلافی

گزینه «۳»: دور از تو
 در دوری تو (قید مکان)
 از تو دور باد (جمله معترضه دعایی)

گزینه «۴»: حسن آمیزی ندارد.

زهر شیرین: تناقض

در کدام گزینه فعل به قرینه معنایی حذف شده است؟

- ۱) دل از وداع رفیقان چو دیگ بر آتش
تن از غریو عزیزان چو مرغ در مضراب
- ۲) ز فرّ دولت او و شکوه حشمت او
هوا گشاده دل و روزگار بسته لب است
- ۳) نظام گیرد کار هوا بدین هنگام
که دل ز شیر ستاند بدو دوپیکر وام
- ۴) عالم ز رضا و سخطش پیش دل و چشم
که چشمه خضر آرد گه کوره بر زین

گزینه صحیح ۱

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دل از وداع رفیقان چو دیگ بر آتش (است) و تن از غریو عزیزان چو مرغ در مضراب (است). (معنوی)

گزینه «۲»: هوا گشاده دل (است) و روزگار بسته لب است. (لفظی)
گزینه «۳»: -

گزینه «۴»: گه چشمه خضر آرد گه کوره بر زین (آرد). (لفظی)

اگر خواننده یا شنونده از فعل جمله اول به فعل جمله دوم پی ببرد، «حذف به قرینه لفظی» صورت گرفته است.

اگر خواننده یا شنونده از مفهوم سخن به بخش حذف شده پی ببرد، «حذف به قرینه معنایی» صورت گرفته است.

کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) نماز صبح شهادت ⇐ هسته + اسم + اسم
- ۲) گوشه روشن وجدان ⇐ هسته + صفت + اسم
- ۳) ضامن دوام جهان ⇐ هسته + اسم + اسم
- ۴) گودالی چنین رفیع ⇐ اسم + صفت + هسته

گزینه صحیح ۴

گودالی چنین رفیع ⇐ اسم + صفت + صفت

۱۰. نقش ضمیر متصل در قافیه کدام گزینه متفاوت است؟

۱) شادی مرحله عشق بدو روی نهاد	از غم بادیة عقل نجاتم دادند
۲) روش خواجگی از برهمنان پرسیدم	خبر از بندگی لات و مناتم دادند
۳) مرکز دایره عشق در این دور منم	زان به پیکار بلا صبر و ثباتم دادند
۴) تا که شد نور علی خضر رهم در ظلمات	جرعة زندگی از آب حیاتم دادند

گزینه صحیح ۱

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نجاتم دادند ← من را نجات دادند. (مفعول)

گزینه «۲»: خبر از بندگی لات و مناتم دادند ← به من خبر از بندگی لات و منات دادند. (متمم)

گزینه «۳»: صبر ثباتم دادند ← به من صبر و ثبات دادند. (متمم)

گزینه «۴»: از آب حیاتم دادند ← جرعة زندگی از آب حیات به من دادند. (متمم)

پاسخ

۱۱. همه گزینه‌ها به استثنای گزینه با مفهوم «معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت» قرابت

مفهومی دارند.

۱) یک سخنی بشنو و یک‌رنگ باش	قول یکی گفتن و دو هیچ نیست
۲) طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی	صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست
۳) قطره این بحر را ظاهر و باطن یکی است	هم ز برون دیدنی است آنچه درون خودم
۴) چه آفت است نمی‌دانم این به زیر نقاب	که تا نمود نمود آنچه، سینه گشت خراب

گزینه صحیح ۴

زیبایی و دلربایی معشوق

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» ← توصیه به اخلاص و یک‌رنگی و پرهیز

از ریا و دورویی

پاسخ

۱۲. مفهوم عبارت زیر از کدام گزینه دریافت می‌شود؟

«تا توانی از نیکی کردن میاسا»

۱) من بنده خوبانم هر چند بدم گویند	با زشت نیامیزم هر چند کند نیکی
۲) خدا را بر آن بنده بخشایش است	که خلق از وجودش در آسایش است
۳) بنده حلقه‌به‌گوش ار ننوازی برود	لطف کن لطف که بیگانه شود حلقه‌به‌گوش
۴) هر آنچه می‌رود از دیده گر ز دل برود	چرا زیاده ز دوری شود محبت تو؟

گزینه صحیح ۳

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه «۳»: توصیه به نیکی

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دوری از بدان و هم‌نشینی با خوبان

گزینه «۲»: توصیه به بی‌آزاری

گزینه «۴»: شاعر افزایش محبت را در دوری از یار می‌داند.

پاسخ

۱۳.

مفهوم بیت «حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگه دارد» در

کدام گزینه تکرار نشده است؟

۱) حسب حالی نوشتی و شد ایامی چند	محرمی کو که فرستم به تو پیغامی چند
۲) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست	مر زبان را مشتری جز گوش نیست
۳) بسوزم در غمت، وین راز با کس	فراقم گر کند بسمل، نگویم
۴) درنیابد حال پخته هیچ خام	پس سخن کوتاه باید والسلام

گزینه صحیح ۳

اگر جدایی از تو مرا بکشد غم عشق تو را نخواهم گفت. (نگفتن راز دل با هیچ کس)

مفهوم بیت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» ⇐ راز عشق را تنها به اهل آن می‌توان گفت.

پاسخ

کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

- «آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام
 ۱) بنشین بر لب جوی و گذر عمر بین
 ۲) گرچه خصمان ز ریگ بیشترند
 ۳) خشت گل زیر سر و پی سپر آید به مرگ
 ۴) آن که پای از سر نخوت بنهادی بر خاک
- بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد»
 کاین اشارت ز جهان گذران ما را بس
 همه را مرگ، خاکسار کند
 گر به خشت و به سپر میر کیاید همه
 عاقبت خاک شد و خلق بدو می گذرد

گزینه صحیح ۱

گذر سریع عمر

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» ⇨ حتمی بودن مرگ برای همه (قوی و ضعیف)

پاسخ

همه ابیات با بیت «گفتم این شرط آدمیت نیست / مرغ تسبیح گوی و من خاموش» قرابت

مفهومی دارند به استثنای گزینه
 ۱) با یاد وصال تو به بتخانه شدم
 ۲) چون سرود عشق شد ورد من، ای مطرب دمی
 ۳) نشکفت جز شکوفه حمد و ثنای تو
 ۴) با یک زبان به شکر تو هر سبزه ده زبان

تسبیح بتان زمزمه ذکر تو بود
 رشته تسبیح من بستان و تار چنگ ساز
 در باغ «کن» نهال چون کشید قد
 با صد زبان به حمد تو گل یک زبان شده

گزینه صحیح ۲

پرهیز از زهد ریایی

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» ⇨ همه مخلوقات و موجودات جهان آفرینش ستایشگر و

ثناگوی خداوندند.

پاسخ

عربی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۶	درس الرابع	التعایش السلمی / الفعل الثلاثی المزيد (۲) / فی صالة التفتیش	ترجمه و تعریب	مقدماتی
۱۷	درس الثاني	إنکم مسؤولون / الأعداد من واحد إلى مئة / فی مطار النجف	ترجمه و تعریب	مقدماتی
۱۸	درس الثالث	مطر السمک / الفعل الثلاثی المجرد والمزید (۱) / فی قسم الجوازات	ترجمه و تعریب	پیشرفته
۱۹	درس الاول	ذاک هو الله / صیغ الأفعال / التعارف	ترجمه و تعریب	مقدماتی
۲۰	درس الثاني	إنکم مسؤولون / الأعداد من واحد إلى مئة / فی مطار النجف	ترجمه و تعریب	پیشرفته
۲۱	درس الرابع	التعایش السلمی / الفعل الثلاثی المزيد (۲) / فی صالة التفتیش	قواعد	پیشرفته
۲۲	درس الاول	ذاک هو الله / صیغ الأفعال / التعارف	قواعد	مقدماتی
۲۳	درس الرابع	التعایش السلمی / الفعل الثلاثی المزيد (۲) / فی صالة التفتیش	قواعد	مقدماتی
۲۴	درس الرابع	التعایش السلمی / الفعل الثلاثی المزيد (۲) / فی صالة التفتیش	قواعد	پیشرفته
۲۵	درس الرابع	التعایش السلمی / الفعل الثلاثی المزيد (۲) / فی صالة التفتیش	قواعد	مقدماتی
۲۶	درس الاول	ذاک هو الله / صیغ الأفعال / التعارف	قواعد	مقدماتی
۲۷	درس الثالث	مطر السمک / الفعل الثلاثی المجرد والمزید (۱) / فی قسم الجوازات	قواعد	پیشرفته
۲۸	درس الثاني	إنکم مسؤولون / الأعداد من واحد إلى مئة / فی مطار النجف	قواعد	مقدماتی
۲۹	درس الرابع	التعایش السلمی / الفعل الثلاثی المزيد (۲) / فی صالة التفتیش	قواعد	پیشرفته
۳۰	درس الرابع	التعایش السلمی / الفعل الثلاثی المزيد (۲) / فی صالة التفتیش	قواعد	پیشرفته

برای مشاهده فیلم روش حل، فیلم را لمس نمایید.

سرگروه دیپارتمان عربی علوم انسانی: جناب آقای ابوالفضل تاجیک

عَيْنُ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي التَّرْجُمَةِ وَالتَّعْرِيبِ: (١٦ - ٢٠)

۱۶. ﴿لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾

- ۱) نیکی و بدی برابر نیستند، [بدی را] به گونه‌ای که بهتر است دفع کن.
- ۲) نیکی و بدی برابر نیستند، پس [بدی را] به گونه‌ای خوب دفع کن.
- ۳) مساوی نیستند خوبی و بدی، باید [بدی را] به گونه‌ای که بهتر است پاسخ داد.
- ۴) به نیکی و بدی به گونه‌ای که بهتر است پاسخ ده، زیرا آن‌ها برابر نیستند.

پاسخ

گزینه صحیح ۱

در گزینه «۲» (به گونه‌ای خوب)، در گزینه «۳» (باید ... پاسخ داد) و در گزینه «۴» (زیرا ...، جابه‌جا ترجمه شدن اجزای جمله) موارد نادرست هستند.

نکته

«ادْفَعْ» فعل امر و «أحسن» اسم تفضیل است.

۱۷. «كُنْتُ أَظُنُّ أَنَّ طَالِبَاتِ هَذَا الصَّفِّ يُمَارِسْنَ نَشَاطًا حُرًّا!»

- ۱) گمان می‌کردم که دانش‌آموزان این کلاس فعالیتی آزاد انجام می‌دهند!
- ۲) گمان کردم که دانش‌آموزان این کلاس فعالیتی آزاد انجام می‌دادند!
- ۳) گمان می‌کنم که دانش‌آموزان در این کلاس فعالیتی آزاد انجام می‌دهند!
- ۴) گمان کرده بودم که دانش‌آموزان این کلاس فعالیتی آزاد انجام می‌دادند!

پاسخ

گزینه صحیح ۱

«كُنْتُ أَظُنُّ» معادل ماضی استمراری است، بنابراین ترجمه درست آن «گمان می‌کردم» است.
در گزینه «۲» (گمان کردم، انجام می‌دادند)، در گزینه «۳» (گمان می‌کنم، در این کلاس) و در گزینه «۴» (گمان کرده بودم، انجام می‌دادند) موارد نادرست هستند.

میدانید

کان + فعل مضارع ← ماضی استمراری ^{ترجمه}

عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا: مردم خفته‌اند وقتی آگاه می‌شوند می‌میرند!
- ۲) وَقَفَ الرَّجَالُ عَلَى الْيَمِينِ وَ النَّسَاءُ عَلَى الْيَسَارِ لِلتَّفْتِيْشِ: مردان سمت چپ و زنان سمت راست برای بازرسی ایستاده‌اند!
- ۳) مَا يَيْسَرُ الْعُلَمَاءُ مِنْ مَعْرِفَةِ سِرِّ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيْبَةِ: دانشمندان از شناختن راز عجیب آن پدیده ناامید نشدند!
- ۴) الْعُلَمَاءُ أَرْسَلُوا فَرِيْقًا لِيَزِيْرَةَ الْمَكَانِ وَ التَّعْرُفِ عَلَى الْأَسْمَاكِ: دانشمندان گروهی را برای دیدن [آن] مکان و شناختن ماهی‌ها فرستادند!

گزینه صحیح ۴

پاسخ

در گزینه «۱» (وقتی آگاه می‌شوند، می‌میرند)، در گزینه «۲» (سمت چپ... سمت راست...) و در گزینه «۳» (راز عجیب...) موارد نادرست هستند.

إذا ماتوا انتبهوا: وقتی می‌میرند متوجه (آگاه) می‌شوند.
سِرِّ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيْبَةِ: راز آن پدیده عجیب / الیمن: سمت راست / الیسار: سمت چپ

عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) فِي زَقَاتِنَا شَجْرَةٌ لَهَا غُصُونٌ نَضِرَةٌ فِي فَصْلِ الرَّبِيعِ: در کوچه ما درختی است که تنها در فصل بهار شاخه‌های تر و تازه‌ای دارد!
- ۲) أَوْجَدَ رَبَّنَا الشَّمْسَ فِي الْجَوْثِ مِثْلَ الشَّرَّةِ: پروردگار ما خورشید را در فضا چون پاره آتشی فروزان آفرید!
- ۳) ثُمَّ جَعَلَ فِيهِ الْقَمَرَ وَ زَانَهُ بِأَنْجَمٍ كَالدَّرْرِ الْمُنْتَشِرَةِ: سپس در آن، ماه را قرار داد و آن را با مرواریدهای پراکنده چون ستارگان زینت داد!
- ۴) صَبَّرَ اللَّهُ الْأَرْضَ بِالْأَمْطَارِ بَعْدَ اغْبَارِ خَضْرَاءِ خَضْرَاءٍ: خداوند با باران‌ها زمین را بعد از تیره‌رنگی، سرسبز گردانید!

گزینه صحیح ۴

پاسخ

موارد نادرست در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «قید «تنها» در جمله عربی معادلی ندارد.
گزینه «۲»: «الشَّرَّة» به معنی «پاره آتش» است. بنابراین واژه «فروزان» در ترجمه اضافه آمده است.
گزینه «۳»: ترجمه صحیح «أنجم كالدَّرْرِ المنتشرة» ستاره‌هایی چون مرواریدهای پراکنده است که در ترجمه جابه‌جا آمده و نادرست است.

۲۰. «یازده بازیکن در تیم فوتبال بازی می کنند!»

- ۱) يَلْعَبُ أَحَدَ عَشَرَ لَاعِبًا فِي فَرِيقِ كُرَةِ الْقَدَمِ!
- ۲) فِي فَرِيقِ كُرَةِ الْقَدَمِ يَلْعَبُ أَحَدَ عَشَرَ لَاعِبَاتٍ!
- ۳) أَحَدَ عَشَرَ لَاعِبِينَ يَلْعَبُونَ فِي فَرِيقِ كُرَةِ الْقَدَمِ!
- ۴) يَلْعَبُونَ أَحَدَ عَشَرَ لَاعِبِينَ فِي فَرِيقِ كُرَةِ الْقَدَمِ!

گزینه صحیح ۱

در گزینه «۲» (لاعبات)، در گزینه «۳» (لاعبين) و در گزینه «۴» (يلعبون، لاعبين) نادرست اند.

نکته

معدود اعداد «یازده» تا «نود و نه» مفرد و منصوب است.

۲۱. عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- ۱) الْأَعْصَارُ رِيحٌ شَدِيدَةٌ تَنْتَقِلُ مِنْ مَكَانٍ إِلَى مَكَانٍ آخَرَ!
- ۲) الصَّفُّ مَكَانٌ يَدْرُسُ فِيهِ الطَّلَابُ!
- ۳) يَزْرَعُ الْجَاهِلُ الْعِدْوَانَ فَيَحْصُدُ الْخُسْرَانَ!
- ۴) أَيُّهَا التَّلَامِيذُ اغْسِلُوا أَيْدِيَكُمْ وَوُجُوهَكُمْ قَبْلَ تَنَاوُلِ الطَّعَامِ!

گزینه صحیح ۴

در گزینه «۱» (الإعصار)، در گزینه «۲» (الطلاب) و در گزینه «۳» (العدوان) صورت صحیح حرکت گذاری کلمات است.

۲۲. عَيْنُ الْخَطَأِ:

- ۱) رَخِيصَةٌ ≠ غَالِيَةٌ
- ۲) رَقَدَ ≠ نَامَ
- ۳) مَمْنُوعٌ ≠ مَسْمُوحٌ
- ۴) بَدَايَةٌ ≠ نِهَائِيَةٌ

گزینه صحیح ۲

«رَقَدَ» و «نَامَ» مترادف هستند.

پاسخ

پاسخ

پاسخ

۲۳. عَيْنُ الْخَطَا:

- ۱) الْمُعَلَّقُ مَا لَيْسَ مَفْتُوحًا!
- ۲) الْمَكَيَّفُ جِهَازٌ لِلخَلَاصِ مِنْ حَرَارَةِ الصَّيْفِ!
- ۳) الْعَمِيلُ هُوَ الَّذِي يَعْمَلُ لِمَصْلَحَةِ الْعَدُوِّ!
- ۴) التَّعَرُّفُ بِمَعْنَى: عَرَفَ الْبَعْضُ الْبَعْضَ الْآخِرًا!

گزینه صحیح ۴

صورت صحیح واژه «التَّعَرُّفُ» به معنای همدیگر را شناختن (آشنا شدن با هم) است.

ساختار فعل‌هایی که در باب «تفاعل» به کار می‌روند برای مشارکت است، بنابراین در ترجمه از قیدهای «با هم، با یکدیگر» استفاده می‌شود.

۲۴. فِي أَيِّ عِبَارَةٍ مَا جَاءَ الْفِعْلُ الْمَزِيدُ؟

- ۱) ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ﴾
- ۲) ﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾
- ۳) ﴿فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ﴾
- ۴) ﴿قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾

گزینه صحیح ۴

فعل‌های مزید در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أَنْزَلَ»، أَخْرَجَ (باب افعال)

گزینه «۲»: «يُخْرِجُ»، يُخْرِجُ (باب افعال)

گزینه «۳»: «اسْتَغْفِرُ» (باب استفعال)

در گزینه «۴» فعل‌های «قال»، «أَعْلَمُ» و «لا تَعْلَمُونَ» ثلاثی مجرد هستند.

حرکت عین‌الفعل در مضارع و امر باب افعال کسره (ـِ) است.

پاسخ

پاسخ

فیلم

۲۵. عَيْنِ الخَطَأُ عن مصدر الأفعال:

- ۱) أَنْتَجَ ⇨ إنتاج ۲) شَجَّعَ ⇨ تشجيع ۳) تَعَارَفَ ⇨ مُعَارَفَةٌ ۴) اِنْتَفَعَ ⇨ اِنْتِفَاعٌ

گزینه صحیح ۳

در گزینه «۳» شکل درست فعل و مصدر آن «تَعَارَفَ ⇨ تَعَارُفٌ» است.

مصدر باب «تفاعل» بر وزن «تَفَاعُلٌ» می آید.

پاسخ

۲۶. عَيْنِ عبارةً ما جاءَ فيها جمع سالم:

- ۱) ذهبت الطالبات إلى المدرسة في الصباح الباكر!
 ۲) نحن نسمع أصوات الأطفال الذين يلعبون في الحديقة!
 ۳) نحن نستفيد من أوقاتنا في الزمن الذي يُدرّس المعلمون!
 ۴) الذين يُساعدون الفقراء هم الصالحون!

گزینه صحیح ۲

در گزینه «۱» (الطّالبات)، در گزینه «۳» (المعلّمون) و در گزینه «۴» (الصّالحون) جمع سالم هستند؛ اما در گزینه «۲» واژه‌های «أصوات» و «الأطفال» هر دو جمع مکسر (غیر سالم) هستند.

نشانه‌های جمع سالم } جمع مؤنث: ات
 } جمع مذکر: ون، ين

پاسخ

۲۷. عَيْنِ عبارةً ما جاءَ فيها فعلٌ له مفعول:

- ۱) ذهبت طالبة لاطفاء المكيّفات!
 ۲) اشتري والد حامد حاسوباً له!
 ۳) عندما يَفْقِدُ الإعصارُ سرعته تتساقط الأسماك على الأرض!
 ۴) هذا يسحب الأسماك إلى السماء بقوة!

گزینه صحیح ۱

در گزینه «۲» (إشترى: خرید)، در گزینه «۳» (يَفْقِدُ: از دست می‌دهد) و در گزینه «۴» (يَسْحَبُ: می‌کشد) فعل‌هایی هستند که به مفعول نیاز دارند.

پاسخ

۲۸. عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) سَبْعُونَ نَاقِصٌ عَشْرَةٌ يُسَاوِي تِسْعِينَ!
- ۲) سِتَّةٌ فِي أَحَدٍ عَشَرَ يُسَاوِي سَبْعَةَ وَ سَبْعِينَ!
- ۳) مِئَةٌ وَ خَمْسِينَ تَقْسِيمٌ عَلَى خَمْسَةٍ يُسَاوِي ثَلَاثِينَ!
- ۴) خَمْسَةٌ وَ مِئَةٌ تَقْسِيمٌ عَلَى سَبْعَةٍ يُسَاوِي سِتَّةَ عَشَرَ!

گزینه صحیح ۳

پاسخ

در گزینه «۱» (تِسْعِينَ)، در گزینه «۲» (سَبْعَةَ وَ سَبْعِينَ) و در گزینه «۴» (ستّة عشر) نادرست هستند. بررسی گزینه‌ها:

$$\text{گزینه «۱»}: (سِتِّينَ) 70 - 10 = 60$$

$$\text{گزینه «۲»}: (سِتَّةٌ وَ سِتِّينَ) 6 \times 11 = 66$$

$$\text{گزینه «۳»}: 150 \div 5 = 30$$

$$\text{گزینه «۴»}: (خمسۀ عشر) 105 \div 7 = 15$$

۲۹. عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) أُحِبُّ هَذِهِ اللُّغَةَ ◀ فعل مضارع - للمتکلم وحده - مجرد ثلاثی - متعدّ
- ۲) أَشْكُرُكَ يَا سَيِّدِي ◀ فعل مضارع - للمتکلم وحده - مزید ثلاثی - متعدّ
- ۳) رَجَاءٌ اجْعَلُوا جَوَازَاتِكُمْ فِي أَيِّدِكُمْ ◀ فعل أمر - للمخاطبين - مجرد ثلاثی - يحتاج إلى مفعول
- ۴) تَعِيشُ الْأَسْمَاكُ فِي النَّهْرِ وَ الْبَحْرِ ◀ فعل مضارع - للمخاطب - مجرد ثلاثی - لازم

گزینه صحیح ۳

پاسخ

فعل «أُحِبُّ» از باب افعال است، «أَشْكُرُ» ثلاثی مجرد است و «تَعِيشُ» با توجه به «الأسماك» صیغه «للغائبه» است؛ بنابراین در گزینه «۱» (مجرد ثلاثی)، در گزینه «۲» (مزید ثلاثی) و در گزینه «۴» (للمخاطب) موارد نادرست هستند.

عَيْنِ الصَّحِيحِ حَسَبِ هَذَا الْحَدِيثِ:

«تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ وَ تَعَلَّمُوا لَهُ السَّكِينَةَ وَ الْوَقَارَ وَ تَوَاضَعُوا لِمَنْ تَتَعَلَّمُونَ مِنْهُ وَ لِمَنْ تُعَلِّمُونَهُ!»

- ۱) تَعَلَّمُوا ♦ فعل ماضٍ - للمخاطبين - مزيد ثلاثي من باب تَفَعَّل - متعدِّ
- ۲) تَوَاضَعُوا ♦ فعل أمرٍ - للمخاطبين - من مصدر له حرف زائدٌ - لايحتاج إلى مفعول
- ۳) تَتَعَلَّمُونَ ♦ فعل مضارع - للجمع المذكر المخاطب - من مصدر «تَعَلَّمَ» - له ثلاثة حروفٍ زائدة
- ۴) تُعَلِّمُونَ ♦ فعل مضارع - للمخاطبين - من باب تَفَعَّل - يحتاج إلى مفعول

پاسخ

فیلم

گزینه صحیح ۴

در گزینه «۱» (فعل ماضٍ - للمخاطبين)، در گزینه «۲» (له حرف زائدٌ) و در گزینه «۳» (له ثلاثة حروفٍ زائدة) نادرست‌اند.

در باب «تَفَعَّل» عین الفعل در ماضی و امر حرکت فتحه (ـَ) دارد و دارای دو حرف زائد است.

دین و زندگی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۳۱	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۱: هدف زندگی	ترکیبی	پیشرفته
۳۲	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۱: هدف زندگی	ترکیبی	پیشرفته
۳۳	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۲: پر پرواز	متن	مقدماتی
۳۴	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۲: پر پرواز	آیه	مقدماتی
۳۵	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۳: خود حقیقی	متن	مقدماتی
۳۶	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۳: خود حقیقی	متن	مقدماتی
۳۷	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۴: پنجره‌ای به روشنایی	متن	مقدماتی
۳۸	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۴: پنجره‌ای به روشنایی	ترکیبی	پیشرفته
۳۹	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۵: آینده روشن	متن	مقدماتی
۴۰	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۵: آینده روشن	آیه	مقدماتی
۴۱	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۶: منزلگاه بعد	آیه	پیشرفته
۴۲	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۶: منزلگاه بعد	متن	مقدماتی
۴۳	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۷: واقعه بزرگ	ترکیبی	پیشرفته
۴۴	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۷: واقعه بزرگ	متن	مقدماتی
۴۵	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۷: واقعه بزرگ	آیه	مقدماتی

سرگروه دپارتمان دین و زندگی: سرکار خانم سیمین سلطانی

در تعالیم اسلامی حکیم بودن خداوند چه مفهومی دارد و برای اثبات این موضوع کدام آیه شریفه را می‌توان مستمسک قرار داد؟

- ۱) خدایی که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی‌دهد - «مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ»
- ۲) در پس خلقت تک‌تک موجودات این جهان نظمی موجود است - «وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَىٰ»
- ۳) خدایی که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی‌دهد - «وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَىٰ»
- ۴) در پس خلقت تک‌تک موجودات این جهان نظمی موجود است - «مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ»

گزینه صحیح ۱

پاسخ

از آنجائی که در پس خلقت تک‌تک موجودات این جهان هدفی وجود دارد؛ لذا خالق این جهان خدایی حکیم است؛ یعنی خدایی که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی‌دهد: «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِينَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ»
حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدف‌دار بودن خلقت آنهاست.

چه دلیلی می‌توانیم برای این جمله که «زیرک‌ترین افراد این جهان، مؤمنان هستند» بیاوریم و عبارت فوق از مفهوم کدام آیه شریفه حاصل می‌گردد؟

- ۱) زیرا آفرینش آسمان و زمین و هر آنچه میان آنهاست را هدفمند می‌دانند - «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِينَ»
- ۲) زیرا با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود، از نعمت‌های دنیوی نیز بهره‌مند می‌شوند - «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِينَ»
- ۳) زیرا آفرینش آسمان و زمین و هر آنچه میان آنهاست را هدفمند می‌دانند - «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ»
- ۴) زیرا با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود، از نعمت‌های دنیوی نیز بهره‌مند می‌شوند - «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ»

گزینه صحیح ۴

پاسخ

مؤمنان، با ایمان به خدا و انتخاب او به عنوان هدف اصلی زندگی، هم از نعمت‌های دنیا بهره می‌برند و هم با انجام تمام کارهای دنیوی در جهت رضای خدا، جان و دلشان را به خداوند نزدیک‌تر کرده و سرای آخرتشان را آباد می‌سازند، به تعبیری هم دنیا را دارند و هم آخرت را. آیه شریفه «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ» مؤید آن است.

چه زمانی «نفس لوّامه» در انسان ظاهر می‌شود و چه نقشی را در انسان ایفا می‌کند؟

- ۱) وقتی که انسان به گناه آلوده می‌شود- با دوراندیشی، ما را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند.
- ۲) وقتی که انسان به گناه فراخوانده می‌شود- با تشکیل محکمه‌اش، ما را از راحت‌طلبی باز می‌دارد.
- ۳) وقتی که انسان به گناه آلوده می‌شود- با تشکیل محکمه‌اش، ما را از راحت‌طلبی باز می‌دارد.
- ۴) وقتی که انسان به گناه فراخوانده می‌شود- با دوراندیشی، ما را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند.

گزینه صحیح ۳

پاسخ

طبق تعالیم الهی، آن‌گاه که انسان به گناه آلوده شود، خود را سرزنش و ملامت کرده و در اندیشه جبران آن برمی‌آید. قرآن کریم، این حالت درونی را «نفس لوّامه» یعنی نفس سرزنشگر، نامیده و به آن نیز سوگند خورده است. همین نفس یا در واقع وجدان انسان با محکمه‌اش، ما را از راحت‌طلبی باز می‌دارد. چرا که اگر چنین عاملی در کنار عواملی چون عقل و پیامبران در انسان نبود، زندگی انسان نیز چون سایر موجودات به خوردن و خوابیدن می‌گذشت.

با استناد به آیات کریمه الهی، مکر و حيله شيطان برای بازداشتن انسان از یاد خدا و نماز

چگونه است؟

- ۱) به وسیله شراب و قمار در بین انسان‌ها عداوت و کینه ایجاد می‌کند.
- ۲) آنها را با شراب و زنا مشغول نموده و از راه هدایت دور می‌کند.
- ۳) اعمال زشت آنها را در نظرشان زینت داده و با آرزوهای طولانی آنها را می‌فریبد.
- ۴) هنگامی که مردم به نماز فراخوانده می‌شوند، آنان را به تمسخر و بازی می‌گیرند و مانع یاد خدا می‌شوند.

گزینه صحیح ۱

پاسخ

مطابق با آیه شریفه ۹۱ سوره مائده: «شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار، در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و نماز بازدارد.»

بر اساس تعالیم اسلامی، ثبات هویت و «خود» ما ناشی از و اثبات «من ثابت» و تحلیل پذیری بُعد جسمانی و غیرجسمانی به ترتیب و است.

- ۱) ثبات اندام‌های ماست - به هیچ استدلالی نیاز ندارد - محال - حتمی
- ۲) ثبات اندام‌های ما نیست - به هیچ استدلالی نیاز ندارد - ممکن - غیرممکن
- ۳) ثبات اندام‌های ماست - به استدلال نیاز دارد - ممکن - محال
- ۴) ثبات اندام‌های ما نیست - به استدلال نیاز دارد - حتمی - غیرممکن

گزینه صحیح ۲

شاید دیده باشیم که برخی انسان‌ها در حادثه‌ای عضوی از بدن خود را از دست داده باشند، در این صورت نه خود و نه دیگران، هیچ‌گاه احساس نمی‌کنند که قدری از هویت و «من» او کم شده باشد و این نشان می‌دهد که ثبات هویت و «خود» ما ناشی از «ثبات اندام‌های ما نیست» و هر کس درک روشنی از «خود» دارد و در اثبات وجود چیزی که از آن تعبیر به «من» می‌کند به «هیچ‌گونه استدلالی نیاز ندارد».

بعد جسمانی، تجزیه و تحلیل می‌شود ولی بُعد روحانی و غیرجسمانی انسان تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد.

مطابق با تعالیم اسلامی، کدام یک مفهوم درستی از بعد غیرجسمانی ارائه می‌دهد؟

- ۱) ضمن داشتن آگاهی و حیات پس از مرگ، تجزیه و تحلیل نیز می‌شود.
- ۲) در اثبات وجود خود نیازی به استدلال ندارد و سرانجام فرسوده می‌شود.
- ۳) با داشتن قدرت انتخاب و تصمیم‌گیری، فضایل و رذایل اخلاقی را کسب می‌کند.
- ۴) زمان‌مند بوده و در دوران عمر بارها عوض می‌شود و هویت دیگری می‌یابد.

گزینه صحیح ۳

این بعد غیرجسمانی یا روح انسان است که توانایی «انتخاب» و «تصمیم‌گیری» دارد و همین بُعد است که فضایل و رذایل اخلاقی را کسب می‌کند.

تجزیه و تحلیل‌پذیری و فرسودگی و زمان‌مند بودن از ویژگی‌های بُعد جسمانی است.

شور و نشاط و انگیزه فعالیت معتقدین به معاد بدان سبب است که انسان و بازتاب آن

.....

- ۱) می‌داند زندگی دنیوی بی‌ارزش و پایان‌یافتنی است - انرژی فوق‌العاده و همتی خستگی‌ناپذیر است.
- ۲) می‌داند هیچ‌یک از کارهای نیک او در جهان دیگر بی‌پاداش نمی‌ماند - ایمان به خدا و روز آخرت است.
- ۳) می‌داند زندگی دنیوی بی‌ارزش و پایان‌یافتنی است - ایمان به خدا و روز آخرت است.
- ۴) می‌داند هیچ‌یک از کارهای نیک او در جهان دیگر بی‌پاداش نمی‌ماند - انرژی فوق‌العاده و همتی خستگی‌ناپذیر است.

گزینه صحیح ۴

در دیدگاه معتقدین به معاد پنجره امید و روشنایی به روی انسان باز می‌شود و شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرا می‌گیرد. این شور و نشاط به این دلیل است که انسان می‌داند هیچ‌یک از کارهای نیک او در آن جهان بی‌پاداش نمی‌ماند. چنین انسانی دارای انرژی فوق‌العاده و همتی خستگی‌ناپذیر است.

اگر بخواهیم برای این کلام امام حسین (ع) که فرمودند: «من مرگ را جز سعادت و

زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم»، مستند قرآنی بیاوریم، به کدام عبارت شریفه

تمسک می‌جوئیم؟

- ۱) ﴿وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَ لَعِبٌ وَ إِنَّا لَأَخِرَةُ لِهِيَ الْحَيَوَانُ﴾
- ۲) ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾
- ۳) ﴿وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَىٰ وَ مَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ﴾
- ۴) ﴿قُلْ إِن صَّلَاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايَ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

گزینه صحیح ۲

آیه شریفه ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ که بیانگر اعتقاد عمیق معتقدین به معاد در مورد نهراسیدن از مرگ است، سبب می‌شود که به دفاع از حق مظلوم پرداخته و شجاعت به مرحله عالی آن یعنی شهادت برسد و این سخن امام حسین (ع) نیز برخاسته از اعتقاد به همین آیه است.

به استناد قرآن کریم، عزیر نبی (ع) بعد از چندین سال دوباره زنده شد و با دیدن زنده شدن

الاع خود چه گفت و این جریان با کدام یک از دلایل اثبات معاد مرتبط است؟

- ۱) صد سال - می‌دانم که مردگان به ارادهٔ خداوند می‌توانند زنده شوند - امکان معاد
- ۲) سیصد سال - می‌دانم که خدا بر هر کاری تواناست - ضرورت معاد
- ۳) صد سال - می‌دانم که خدا بر هر کاری تواناست - امکان معاد
- ۴) سیصد سال - می‌دانم که مردگان به ارادهٔ خداوند می‌توانند زنده شوند - ضرورت معاد

گزینهٔ صحیح ۳

پاسخ

یکی از دلایل امکان معاد، «بیان نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان» است که قرآن به نمونه‌ای از آن که ماجرای عزیر نبی (ع) است، اشاره نموده است. در این ماجرا عزیر نبی (ع) با دیدن استخوان‌های پوسیده و متلاشی ساکنان روستای ویرانی که از کنار آن عبور می‌کرد این سؤال که «به راستی خداوند چگونه اینها را پس از مرگ زنده می‌کند؟» در ذهن او شکل گرفت و به فرمان خداوند به مدت صد سال جان او در دم گرفته شد و ... و عزیر (ع) که پس از زنده شدن با چشم خود زنده شدن الاع را دید، گفت: «می‌دانم که خدا بر هر کاری تواناست.»

اگر پرسیده شود که: «چرا انسان با وجود اینکه در معاد شک ندارد، برپایی دادگاه الهی را

انکار می‌کند؟» در پاسخ می‌گوییم:

- ۱) زیرا آنها افرادی متجاوز و گناهکارند که روز جزا را تکذیب می‌کنند.
- ۲) زیرا آنها پیش از این در عالم دنیا مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار داشتند.
- ۳) زیرا می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت، در تمام عمر گناه کند.
- ۴) زیرا قدرت نامحدود خداوند را با قدرت محدود خود می‌سنجند.

گزینهٔ صحیح ۳

پاسخ

در آیهٔ ۵ سورهٔ قیامت می‌فرماید: (انسان در وجود معاد شک ندارد) بلکه (علت انکارش این است که) او می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت، در تمام عمر گناه کند.

۴۱. استمرار حیات پس از مرگ تا زمان برپایی قیامت در کدام آیه شریفه مشخص شده است؟

- ۱) «يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ أَخَّرَ»
- ۲) «قَالَ رَبِّ ارْجِعْ عَلَيَّ أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ»
- ۳) «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»
- ۴) «الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَ تُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ»

گزینه صحیح ۲

در آیه ۹۹ و ۱۰۰ سوره مؤمنون به عالم برزخ که میان عالم دنیا و آخرت اشاره می‌کند که تا زمانی که قیامت نشده است انسان پس از مرگ به حیات خود در آنجا ادامه می‌دهد و این موضوع از عبارت شریفه «إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ» دریافت می‌گردد.

۴۲. اگر بخواهیم مصداقی از اعمال ماتقدم و ماتأخر ذکر کنیم به ترتیب و را بیان

می‌داریم و بر طبق روایات کسی که سنت و روش نیکی را در جامعه جاری سازد

- ۱) انفاق برای درگذشتگان- روزه- تا وقتی که مردمی به آن سنت عمل کنند ثواب آن را فقط به حساب شخص عامل می‌گذارند.
- ۲) ایجاد انحرافات فکری- تقویت آداب و رسوم صحیح در ازدواج- تا وقتی که مردمی به آن سنت عمل کنند ثواب آن را فقط به حساب شخص عامل می‌گذارند.
- ۳) نماز- مدسازی‌های غلط- تا وقتی که مردمی در دنیا به آن سنت عمل کنند ثواب آن را هم به حساب شخص عامل و هم شخص بانی آن سنت می‌گذارند.
- ۴) انفاق برای درگذشتگان- نشر و تولید مطالب نامناسب در فضای مجازی- تا وقتی که مردمی در دنیا به آن سنت عمل کنند ثواب آن را هم به حساب شخص عامل و هم شخص بانی آن سنت می‌گذارند.

گزینه صحیح ۳

نماز از اعمال ماتقدم است یعنی اعمالی که محدود به دوران زندگی ماست و اموری مانند مدسازی‌های غلط، ایجاد انحرافات فکری، انفاق برای درگذشتگان، تقویت آداب و رسوم صحیح در ازدواج، نشر و تولید مطالب نامناسب در فضای مجازی و ... از اعمال ماتأخر محسوب می‌شوند که آثار آن حتی پس از مرگ انسان نیز باقی است.

و به فرموده رسول خدا (ص): هر کس سنت و روش نیکی را در جامعه جاری سازد، تا وقتی که در دنیا مردمی به آن سنت عمل می‌کنند، ثواب آن را به حساب این شخص (بانی) هم می‌گذارند، بدون اینکه از اجر انجام‌دهنده آن (عامل) کم کنند.

پاسخ

پاسخ

مطابق با کلام وحی، «زبانہ کشیدن آتش از درون دریاها» و «سوگند دروغ خوردن بدکاران» و «به دنبال راه فرار گشتن گناهکاران» به ترتیب مربوط به مراحل و و می‌باشد.

- ۱) برچیده شدن بساط حیات انسان و دیگر موجودات - برپاشدن دادگاه عدل الهی - دادن نامه اعمال
- ۲) مرگ اهل آسمان‌ها و زمین - کنار رفتن پرده از حقایق عالم - حضور شاهدان و گواهان
- ۳) تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها - حضور شاهدان و گواهان - برپا شدن دادگاه عدل الهی
- ۴) رخ دادن تحول عظیم در آسمان و زمین - دادن نامه اعمال - زنده شدن همه انسان‌ها

گزینه صحیح ۴

یکی از رخداد‌های حادثه سوم مرحله اول برپایی قیامت «تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها» که تحولی عظیم در آسمان‌ها و زمین رخ می‌دهد این است که دریاها شعله‌ور می‌شوند و از درون آن‌ها آتش زبانہ می‌کشد.

و در واقعه «دادن نامه اعمال» از مرحله دوم برپایی قیامت، برخی بدکاران با دیدن نامه اعمال ناشایست خود به انکار آن پرداخته تا جایی که برای نجات خود از مهلکه به دروغ سوگند می‌خورند. و در حادثه اول مرحله دوم قیامت یعنی «زنده شدن همه انسان‌ها»، با پیچیده شدن دوباره بانگ سهمناک در عالم، همه مردگان دوباره زنده و در پیشگاه خداوند حاضر می‌شوند و در این هنگام انسان‌های گناهکار به دنبال راه فراری می‌گردند.

اگر بخواهیم دلیلی بر اینکه پیامبران و امامان بهترین شاهدان دادگاه عدل الهی‌اند بیاوریم، می‌گوییم زیرا

- ۱) اعمال آنان معیار و میزان سنجش اعمال سایرین قرار می‌گیرد.
- ۲) ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند و از هر خطایی مصون‌اند.
- ۳) در طول زندگی انسان‌ها مراقب آنها بوده و تمامی اعمال آنها را ثبت نموده‌اند.
- ۴) اعمال آنان عین آن چیزی است که خداوند دستور داده است لذا هر چه عمل انسان‌ها به روش آنها نزدیک‌تر باشد، ارزش افزون‌تری خواهد داشت.

گزینه صحیح ۲

پیامبران و امامان یکی از شاهدان و گواهان روز قیامت هستند و چون ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند و از هر خطایی مصون و محفوظ‌اند، بهترین گواهان قیامت‌اند.

به فرموده قرآن کریم، حسرت خورندگان آن جهان، به جای تکذیب پروردگار چه آرزویی

داشتند؟

- ۱ «ای کاش ... از مؤمنان می بودیم.»
- ۲ «ای کاش ... چیزی از پیش فرستاده بودم.»
- ۳ «ای کاش همراه و هم‌مسیر با پیامبر می شدیم.»
- ۴ «ای کاش ... ، او ما را از یاد خدا بازداشت.»

گزینه صحیح ۱

در روز قیامت، افراد بدکار با دیدن عاقبت شوم خویش و حقیقت آن جهان، شروع به سرزنش خود کرده و آرزوهایی دارند؛ از جمله اینکه: «ای کاش (به دنیا) بازگردانده می شدیم و آیات پروردگارمان را تکذیب نمی کردیم و از مؤمنان بودیم.»

پاسخ

انگلیسی

حیطه شناختی	زیر واحد یادگیری	واحد یادگیری	فصل	شماره سوال
پیشرفته	Grammar	Reading / Grammar	Lesson 1: Saving Nature	۴۶
پیشرفته	Grammar	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۴۷
پیشرفته	Grammar	Reading / Grammar	Lesson ۲: Wonders of Creation	۴۸
پیشرفته	Grammar	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson ۲: Wonders of Creation	۴۹
پیشرفته	Grammar	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson ۲: Wonders of Creation	۵۰
پیشرفته	Vocabulary	Conversation / New Words and Expressions	Lesson 1: Saving Nature	۵۱
پیشرفته	Vocabulary	Conversation / New Words and Expressions	Lesson 1: Saving Nature	۵۲
پیشرفته	Vocabulary	Reading / Grammar	Lesson ۲: Wonders of Creation	۵۳
پیشرفته	Vocabulary	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson ۲: Wonders of Creation	۵۴
مقدماتی	Vocabulary	Reading / Grammar	Lesson ۲: Wonders of Creation	۵۵
مقدماتی	Vocabulary	Reading / Grammar	Lesson ۲: Wonders of Creation	۵۶
مقدماتی	Vocabulary	Reading / Grammar	Lesson ۲: Wonders of Creation	۵۷
مقدماتی	Grammar	Reading / Grammar	Lesson ۲: Wonders of Creation	۵۸
پیشرفته	Reading	Reading / Grammar	Lesson ۲: Wonders of Creation	۵۹
پیشرفته	Vocabulary	Reading / Grammar	Lesson ۲: Wonders of Creation	۶۰

سرگروه دپارتمان انگلیسی: جناب آقای مهدی احمدی

46. According to the schedule, play football in July.

- 1 injured footballist is going to 2 the injured footballist will
3 injured footballist will 4 the injured footballist is going to

گزینه صحیح ۴

طبق برنامه اجرایی، (آن) فوتبالیست مصدوم قصد دارد در ماه جولای فوتبال بازی کند.

میدانید

از آنجایی که این کار طبق برنامه انجام خواهد شد، ساختار be going to درست خواهد بود و چون فوتبالیست اسم قابل شمارش است، به حرف تعریف (the) احتیاج دارد.

47. Mike is amateur basketball player, but he practices as regularly as NBA player.

- 1 an- an 2 an- a 3 a- an 4 a- a

گزینه صحیح ۱

مایک یک بسکتبالیست مبتدی است، ولی به منظمی یک بسکتبالیست NBA تمرین می کند.

بدانید

قبل از مخفف NBA حرف تعریف an به کار می رود، چون هنگام تلفظ آن، صدای کسره (ا) قبل از صدای (ن) شنیده می شود و چون مصوت است حرف تعریف an لازم است.

48. Which of the following is grammatically WRONG?

- 1 You are not bad, but I need a better painter.
2 Our two shops are side-by-side; the bigger one is mine.
3 The lake is over 80 meters wide at its wider point.
4 Dogs and cats are friendly, but dogs are friendlier.

گزینه صحیح ۳

کدام یک از موارد زیر به لحاظ ساختاری نادرست است؟

میدانید

در گزینه «۳»، «دریاچه در عریض ترین نقطه، ۸۰ متر عرض دارد.» ما به صفت عالی احتیاج داریم (at its widest point) که به اشتباه صفت برتر آورده شده است.

پاسخ

پاسخ

پاسخ

49. Selma is my little daughter; she has hair.

1 brown long beautiful

2 beautiful long brown

3 beautiful brown long

4 long beautiful brown

پاسخ

گزینه صحیح ۲

سلما دختر کوچک من است؛ او موهای زیبای بلند قهوه‌ای دارد.

میدانید

ترتیب صفات عبارتند از:

اسم → جنس → ملیت → رنگ → شکل → سن → اندازه → کیفیت → معرفها

beautiful → long → brown → hair

50. We are going to sell the old house in Hamedan. A number of potential buyers in it.

1 has expressed interest

2 has expressed wonder

3 have expressed wonder

4 have expressed interest

پاسخ

گزینه صحیح ۴

ما قصد داریم آن خانه قدیمی در همدان را بفروشیم. شماری مشتری بالقوه ابراز علاقه‌مندی نسبت به آن داشته‌اند.

بدانید

اصطلاح express interest in به معنای «ابراز علاقه‌مندی داشتن به» است؛ در ضمن به خاطر داشته باشید به دنبال a number of فعل جمع استفاده کنید.

51. My father's under doctor's orders to on fatty food and to drink no tea at least two months.

1 cut down

2 put out

3 die out

4 fill in

پاسخ

گزینه صحیح ۱

پدرم طبق دستور پزشک است تا (مصرف) غذاهای چرب را کم کند و حداقل دو ماه هیچ چای ننوشد.

(۴) پر کردن

(۳) منقرض شدن

(۲) خاموش کردن

(۱) کم کردن

52. When the Coronavirus appeared all around the world, many families lived off their as they didn't go to work.

- 1 dangers 2 natures 3 living things 4 savings

پاسخ

گزینه صحیح ۴

وقتی ویروس کرونا در سرتاسر جهان پدیدار شد، بسیاری از خانواده‌ها با پس‌اندازشان سر کردند چون آن‌ها سرکار نمی‌رفتند.

- (۱) خطر (۲) ماهیت (۳) موجود زنده (۴) پس‌انداز

53. His parents his organs but his doctor believed not all brain-dead patients were suitable as organ donors.

- 1 wondered 2 compared
3 controlled 4 donated

پاسخ

گزینه صحیح ۴

والدینش اعضایش را هدا کردند ولی پزشکش معتقد بود که همهٔ بیماران مرگ مغزی برای اهدای عضو مناسب نیستند (یعنی فقط برخی از آن‌ها مناسب هستند).

- (۱) با تعجب پرسیدن (۲) مقایسه کردن
(۳) کنترل کردن (۴) هدا کردن

54. As Coronavirus got around the world the of life was ever-decreasing for the people.

- 1 power 2 quality 3 pattern 4 interest

پاسخ

گزینه صحیح ۲

همین که ویروس کرونا در جهان منتشر شد / شیوع پیدا کرد، کیفیت زندگی برای مردم رو به کاهش بود.

- (۱) نیرو (۲) کیفیت (۳) الگو (۴) علاقه

55. Cloze

Microbes are everywhere. They live all around you, on you and inside you! As microbes are very small, you can't see them. Some microbes make you sick but ... (55) ... keep you healthy and ... (56) ... help you to fight disease. Bacteria are really important microbes that have only one ... (57) Bacteria can live in any area of the Earth. They aren't all bad. Viruses are among ... (58) ... , even smaller than bacteria.

- 1 more others 2 most others 3 most other 4 more other

پاسخ

گزینه صحیح ۲

میکروب‌ها همه جا هستند. آن‌ها اطراف شما، روی شما و درون شما زندگی می‌کنند. از آنجایی که میکروب‌ها خیلی کوچک هستند، شما نمی‌توانید آن‌ها را ببینید. برخی میکروب‌ها ممکن است شما را مریض کنند ولی اکثر دیگر (میکروب‌ها) شما را سالم نگه می‌دارند و حتی به شما کمک می‌کنند تا با بیماری بجنگید. باکتری‌ها در واقع، میکروب‌های مهمی هستند که فقط یک سلول دارند. باکتری‌ها می‌توانند در هر منطقه‌ای از زمین زندگی کنند. همه آن‌ها بد نیستند. ویروس‌ها کوچک‌ترین میکروب‌های روی زمین هستند، حتی کوچک‌تر از باکتری‌ها.

عبارت most others به معنای «اکثر دیگر (میکروب‌ها)» است.

56.

- 1 instead 2 besides 3 beside 4 even

پاسخ

گزینه صحیح ۴

(۱) در عوض (۲) علاوه بر (۳) نزدیک (۴) حتی

57.

- 1 virus 2 microbe 3 cell 4 thing

پاسخ

گزینه صحیح ۳

(۱) ویروس (۲) میکروب (۳) سلول (۴) چیز، شیء

58.

- 1 the most small microbes in the Earth
- 2 the smallest microbes on the Earth
- 3 the smallest microbes in the Earth
- 4 more smaller microbes on the Earth

پاسخ

گزینه صحیح ۲

عبارت the smallest microbes on the Earth درست است، چون small صفت ۱ بخشی است و شکل صفت عالی آن (the + small + est) خواهد بود و نیز حرف اضافه Earth on می باشد.

59.

Reading

Saturn is the planet that is 6th in order from the Sun. It is surrounded by large rings and it's very pretty. Saturn has many colours in its atmosphere and very big rings around it. All of the huge planets have rings, but Saturn's are the biggest. It's much colder and much bigger than Earth.

According to the above passage,

- 1 only Saturn has rings
- 2 Saturn is a large planet
- 3 Saturn is not bigger than Earth
- 4 there are less than six planets in the Solar System

پاسخ

گزینه صحیح ۲

زُحل، سیاره‌ای است که به لحاظ ترتیب، ششمین (سیاره) از خورشید است. آن توسط حلقه‌های بزرگی احاطه می‌شود و بسیار زیباست. زحل رنگ‌های بسیار در اتمسفرش و حلقه‌های بسیار بزرگی در پیرامونش دارد. همه سیاره‌های بزرگ حلقه دارند، ولی (حلقه‌های) زُحل بزرگ‌ترین (آنها) هستند. (زحل) سردتر و بزرگ‌تر از زمین است.

مطابق متن بالا، زحل سیاره بزرگی است.

60.

The underlined word 'surrounded' is closest in meaning to

- 1 was around
- 2 attacked
- 3 filled
- 4 closed

پاسخ

گزینه صحیح ۱

واژه زیرخط‌دار surrounded (احاطه کردن) با واژه was around قرابت معنایی دارد.

ریاضی و آمار

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۶۱	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۱: معادله و مسائل توصیفی	حل معادله درجه ۱	مقدماتی
۶۲	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۲: حل معادله درجه ۲ و کاربردها	حل معادله درجه ۲ با روش کلی (۲)	مقدماتی
۶۳	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۲: حل معادله درجه ۲ و کاربردها	کاربرد معادله درجه ۲ و روابط بین ریشه‌ها و ضرایب	مقدماتی
۶۴	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۲: حل معادله درجه ۲ و کاربردها	مسائل بازاریابی	مقدماتی
۶۵	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۲: حل معادله درجه ۲ و کاربردها	حل معادله درجه ۲ با روش تجزیه	مقدماتی
۶۶	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۳: معادله‌های شامل عبارت‌های گویا	حل معادلات گویا	مقدماتی
۶۷	فصل ۲: تابع	درس ۱: مفهوم تابع	معرفی تابع با زوج مرتب	مقدماتی
۶۸	فصل ۲: تابع	درس ۲: ضابطه جبری تابع	معرفی ضابطه تابع	مقدماتی
۶۹	فصل ۲: تابع	درس ۲: ضابطه جبری تابع	تشخیص برد و محاسبه آن	مقدماتی
۷۰	فصل ۲: تابع	درس ۲: ضابطه جبری تابع	محاسبه ورودی (x) از روی خروجی (y) و برعکس	مقدماتی

سرگروه دیپارتمان ریاضی و آمار: سرکار خانم لاله رامین مؤید

۶۱ حاصل جمع ۳ عدد متوالی ۳۰۶ می‌باشد. عدد وسط کدام است؟

۱۰۳ (۴)

۱۰۲ (۳)

۱۰۱ (۲)

۱۰۰ (۱)

گزینه صحیح ۳

پاسخ

x عدد اولیه

$$x + x + 1 + x + 2 = 306$$

$$\Rightarrow 3x = 303$$

$$\Rightarrow x = 101$$

۱۰۱ ، ۱۰۲ ، ۱۰۳

۶۲ کوچکترین ریشه معادله $6x^2 + x - 1 = 0$ کدام گزینه است؟

$-\frac{1}{3}$ (۴)

$-\frac{1}{2}$ (۳)

$\frac{1}{3}$ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

گزینه صحیح ۳

پاسخ

$$6x^2 + x - 1 = 0$$

$$\Delta = 1 - 4(6)(-1) = 25$$

$$x_1, x_2 = \frac{-1 \pm 5}{12} = \begin{cases} -\frac{6}{12} = -\frac{1}{2} \\ \frac{4}{12} = \frac{1}{3} \end{cases}$$

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ اگر حاصل جمع ریشه‌ها، دو برابر حاصل ضرب آنها باشد، کدام رابطه زیر برقرار است؟

۱) $2a + b = 0$ ۲) $2c + b = 0$ ۳) $2b + c = 0$ ۴) $c - b = 0$

گزینه صحیح ۲

میدانید

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ حاصل جمع ریشه‌ها برابر با $S = \frac{-b}{a}$ و حاصل ضرب ریشه‌ها برابر با $P = \frac{c}{a}$ است.

$$S = 2P \qquad S = -\frac{b}{a} \qquad P = \frac{c}{a}$$

$$-\frac{b}{a} = 2 \frac{c}{a} \Rightarrow -ba = 2ca \Rightarrow 2c + b = 0$$

در یک شرکت تولیدی، معادله درآمد از رابطه $R(x) = 300x - 105$ و معادله هزینه از رابطه $C(x) = 250x + 45$ بدست می‌آید. پس از فروش چند کالا، سوددهی در این شرکت آغاز می‌شود؟

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

گزینه صحیح ۴

میدانید

رابطه بین درآمد $R(x)$ ، هزینه $C(x)$ و سود $P(x)$ به صورت زیر است:

$$\text{سود} = \text{درآمد} - \text{هزینه} \qquad P(x) = R(x) - C(x)$$

$$R(x) = 300x - 105$$

$$C(x) = 250x + 45$$

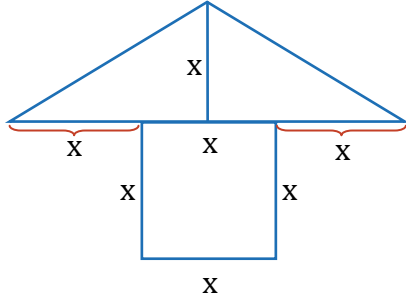
$$P(x) = R(x) - C(x) \Rightarrow P(x) = 300x - 105 - 250x - 45$$

$$\Rightarrow P(x) = 50x - 150$$

$$P(x) = 0 \Rightarrow 50x - 150 = 0 \Rightarrow x = 3 \quad \text{نقطه سربه‌سر}$$

بنابراین پس از فروش ۴ کالا، سوددهی آغاز می‌شود.

۶۵ در شکل زیر، اگر بدانیم با رنگ کیلویی ۱۵۰۰۰ تومان، هزینه رنگ آمیزی ۶۰۰۰۰۰ تومان می‌شود، آن گاه x چند متر است؟ (هر یک متر مربع، یک کیلوگرم رنگ نیاز دارد).

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

پاسخ

گزینه صحیح ۴

$$S = x^2 + \frac{3x \cdot x}{2} = x^2 + \frac{3x^2}{2} = \frac{5}{2}x^2$$

$$\frac{5}{2}x^2 \times 15000 = 600000 \Rightarrow 15 \times \frac{5}{2}x^2 = 600 \Rightarrow x^2 = \frac{600 \times 2}{15 \times 5} \Rightarrow x^2 = 16$$

$$\Rightarrow x = \pm 4$$

بنابراین $x = 4$ قابل قبول است.

۶۶ کوچکترین ریشه معادله $\frac{6x}{x-1} + \frac{x-1}{3x} = 3$ برابر با کدام گزینه است؟

۱ (۴) $\frac{1}{2}$

۲ (۳) $\frac{-1}{2}$

۳ (۲) $\frac{1}{5}$

۴ (۱) $\frac{-1}{5}$

پاسخ

گزینه صحیح ۳

$$\frac{6x}{x-1} + \frac{x-1}{3x} = 3 \Rightarrow \frac{(6x)(3x) + (x-1)^2 - 3(3x)(x-1)}{(x-1)(3x)} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{18x^2}{x} + \frac{x^2}{x} - \frac{2x}{x} + \frac{1}{x} - \frac{9x^2}{x} + \frac{9x}{x} = 0 \Rightarrow 10x^2 + 7x + 1 = 0$$

$$\Delta = 49 - 4(10)(1) = 9$$

$$x_1, x_2 = \frac{-7 \pm 3}{20} = \left\{ \begin{array}{l} \frac{-1}{2} \\ \frac{-1}{5} \end{array} \right.$$

۶۷ اگر $f = \{(3, x + 2y), (4, x), (3, 5), (4, 8 + y)\}$ یک تابع باشد، در این صورت حاصل $2x + y$ برابر با کدام گزینه است؟

- ۱) ۷ ۲) -۷ ۳) ۱۳ ۴) -۱۳

گزینه صحیح ۳

$$\begin{cases} x + 2y = 5 \\ x = 8 + y \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x + 2y = 5 \\ x - y = 8 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x + 2y = 5 \\ 2x - 2y = 16 \end{cases}$$

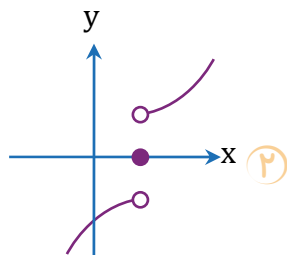
$$\frac{3x = 21}{3x} \Rightarrow x = 7$$

$$7 = 8 + y \Rightarrow y = -1$$

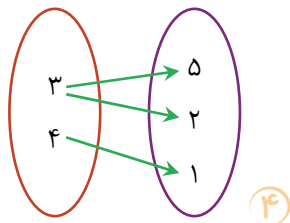
$$2x + y = 2(7) + (-1) = 13$$

پاسخ

۶۸ کدام گزینه تابع نیست؟

۱) $f = \{(3, 5), (2, 7), (\sqrt{9}, 5)\}$

۳) $f(x) = 2x - 1$

گزینه صحیح ۴

گزینه «۱»: در زوج مرتب‌های $(\sqrt{9}, 5)$ و $(3, 5)$ با تکرار شدن x ، y هم تکرار شده است، بنابراین تابع است.

گزینه «۲»: تابع است، زیرا هر خط موازی محور y ها، نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع می‌کند.

گزینه «۳»: در تابع درجه اول، هر x فقط به یک y می‌رود، پس تابع است.

گزینه «۴»: تابع نیست، چون از ۳ دو فلش خارج شده است.

پاسخ

۶۹ اگر تابع $f: A \rightarrow B$ با ضابطه $f(x) = \frac{x+1}{x}$ تعریف شود و بدانیم $A = \{\frac{1}{4}, 1, -2\}$ است، کدام یک از گزینه‌های زیر می‌تواند B باشد؟

- ۱) $\{-3, 2, \frac{1}{4}\}$ ۲) $\{-3, -2, -\frac{1}{4}\}$
 ۳) $\{3, 2, \frac{1}{4}\}$ ۴) $\{3, 2, -\frac{1}{4}\}$

گزینه صحیح ۳

پاسخ

$$f\left(\frac{1}{4}\right) = \frac{\frac{1}{4}+1}{\frac{1}{4}} = 3$$

$$f(1) = \frac{1+1}{1} = 2 \quad \Rightarrow B = \left\{3, 2, \frac{1}{4}\right\}$$

$$f(-2) = \frac{-2+1}{-2} = \frac{1}{2}$$

۷۰ در تابع $f(x) = \frac{4x+3}{y}$ اگر $f(a) = 9$ باشد، مقدار $2a$ برابر با کدام گزینه است؟

- ۱) ۱۵ ۲) ۲۰ ۳) ۴۰ ۴) ۳۰

گزینه صحیح ۴

پاسخ

$$f(a) = 9 \Rightarrow \frac{4a+3}{y} = 9 \Rightarrow 4a+3 = 63$$

$$\Rightarrow 4a = 60 \Rightarrow a = 15 \Rightarrow 2a = 30$$

اقتصاد

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۷۱	فصل ۱: اصول انتخاب در کسب و کار	درس ۴: مرز امکانات تولید	کارایی و ناکارایی	مقدماتی
۷۲	فصل ۱: اصول انتخاب در کسب و کار	درس ۱: کسب و کار و کارآفرینی	هزینه‌های تولید، درآمد و سود	پیشرفته
۷۳	فصل ۱: اصول انتخاب در کسب و کار	درس ۳: اصول انتخاب درست	فعالیت، تفکر و تمرین، تحلیل	مقدماتی
۷۴	فصل ۱: اصول انتخاب در کسب و کار	درس ۳: اصول انتخاب درست	اصل اول: هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید!	مقدماتی
۷۵	فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد	درس ۶: نقش دولت در اقتصاد	فعالیت، تفکر و تمرین، تحلیل	پیشرفته
۷۶	فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد	درس ۵: بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟	تعادل در بازار	مقدماتی
۷۷	فصل ۱: اصول انتخاب در کسب و کار	درس ۴: مرز امکانات تولید	کارایی و ناکارایی	پیشرفته
۷۸	فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد	درس ۷: تجارت بین‌الملل	اصل مزیت مطلق و نسبی در تجارت	پیشرفته
۷۹	فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد	درس ۵: بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟	تعادل در بازار	پیشرفته
۸۰	فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد	درس ۶: نقش دولت در اقتصاد	ابزارها و منابع تأمین مالی دولت	پیشرفته

سرگروه دیپارتمان اقتصاد: سرکار خانم منصوره حاجی‌زاده

۷۱. کدام گزینه تکمیل کننده عبارات زیر است؟

الف) وقتی تولید ناکارا باشد،

ب) مرز امکانات تولید مرزی است

۱) الف) این امکان وجود دارد که حداقل بیش تر از یک کالا تولید شود ب) بین آنچه یک کسب و

کار با استفاده از منابع موجود و در دسترسش می تواند تولید کند و آنچه نمی تواند.

۲) الف) این امکان وجود دارد که تنها یک کالا تولید شود ب) بین منابع کمیاب تولید و نقاط

غیرقابل دسترسی که امکان تولید وجود ندارد.

۳) الف) این امکان وجود دارد که حداقل بیش تر از یک کالا تولید شود ب) بین منابع کمیاب تولید

و نقاط غیرقابل دسترسی که امکان تولید وجود ندارد.

۴) الف) این امکان وجود دارد که تنها یک کالا تولید شود ب) بین آنچه یک کسب و کار با استفاده

از منابع موجود و در دسترسش می تواند تولید کند و آنچه نمی تواند.

گزینه صحیح ۱

الف) وقتی تولید ناکارا باشد، این امکان وجود دارد که حداقل بیش تر از یک کالا تولید شود؛ بدون

آن که از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

ب) مرز امکانات تولید مرزی است بین آنچه یک کسب و کار با استفاده از منابع موجود و در

دسترسش می تواند تولید کند و آنچه نمی تواند.

کارگاه خانم محبی در تولید لوازم آشپزخانه در یک سال ۳ میلیارد ریال درآمد داشته است.

هزینه‌های تولید این کارگاه

دستمزد هر کارگر ماهانه ← ۴ میلیون تومان (۱۲ کارگر)
 عبارتند از: خرید مواد اولیه ماهانه ← ۵۵ میلیون تومان
 عوارض برق، آب و مالیات سالانه: ۴۰ میلیون تومان

حساب کنید خانم محبی در طول یکسال چند تومان، سود کرده است یا زیان؟

- ① ۱,۲۷۶ میلیون تومان - سود
 ② ۹۷۶ میلیون تومان - زیان
 ③ ۱,۲۷۶ میلیون تومان - زیان
 ④ ۶۷۹ میلیون تومان - سود

گزینه صحیح ۲

پاسخ

تعداد کارگر تعداد ماه

$$\text{میلیون تومان } ۵۷۶ \Rightarrow ۱۲ \times ۱۲ \times ۴ = \text{دستمزد سالانه کارگران}$$

تعداد ماه

$$\text{میلیون تومان } ۶۶۰ \Rightarrow ۱۲ \times ۵۵ = \text{خرید مواد اولیه سالانه}$$

$$\text{میلیون تومان } ۴۰ = \text{عوارض برق و آب و مالیات سالانه}$$

$$\text{میلیون تومان } ۱,۲۷۶ = ۵۷۶ + ۶۶۰ + ۴۰ = \text{مجموع هزینه‌ها}$$

نکته

درآمد سالانه به میلیارد ریال است که بر ۱۰ تقسیم می‌کنیم که به تومان تبدیل می‌کنیم $\Leftarrow ۳۰۰$ میلیون تومان

$$\text{سود حسابداری} = ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱,۲۷۶,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\Rightarrow -۹۷۶,۰۰۰,۰۰۰ \text{ زیان کرده است.}$$

هر کدام از گزاره‌های زیر، در کدام یک از منابع کمیاب (منابع طبیعی، نیروی کار، سرمایه فیزیکی و سرمایه انسانی) طبقه‌بندی می‌شود؟

الف) مهارتی که برای فروش بخشی از لباس‌های خیاطخانه به دیگران به کار می‌گیرید.
ب) خیاطخانه‌ای که در آن لباس می‌دوزید.

پ) خیاطانی که برای دوختن لباس در خیاطخانه استخدام می‌کنید.

ت) چرخ‌های خیاطی، نخ‌ها و پارچه‌هایی که از آن‌ها استفاده می‌کنید.

۱) الف) نیروی کار ب) سرمایه انسانی پ) سرمایه فیزیکی ت) نیروی کار

۲) الف) سرمایه انسانی ب) سرمایه فیزیکی پ) نیروی کار ت) سرمایه فیزیکی

۳) الف) سرمایه فیزیکی ب) نیروی کار پ) سرمایه انسانی ت) سرمایه فیزیکی

۴) الف) نیروی کار ب) سرمایه انسانی پ) نیروی کار ت) منابع طبیعی

گزینه صحیح ۲

الف) مهارتی که برای فروش بخشی از لباس‌های خیاطخانه به دیگران به کار می‌گیرید. (سرمایه انسانی)
ب) خیاطخانه‌ای که در آن لباس می‌دوزید. (سرمایه فیزیکی)

پ) خیاطانی که برای دوختن لباس در خیاطخانه استخدام می‌کنید. (نیروی کار)

ت) چرخ‌های خیاطی، نخ‌ها و پارچه‌هایی که از آن‌ها استفاده می‌کنید. (سرمایه فیزیکی)

علی پس از زمان مدرسه، یک شغل پاره‌وقت یافته است که منافع حاصل از این شغل ۱ میلیون در ماه است. او چهار روز در ماه را با دوستانش به بازی والیبال در ورزشگاه می‌پردازد که ۱۲۰ هزار تومان هزینه تمرین والیبال اوست.

الف) او چند درصد از درآمد خود را در ماه از دست می‌دهد؟

ب) علی چه مقدار از درآمد خود را در سال از دست می‌دهد؟

۱ الف) ۱۲٪ ب) ۱,۴۴۰,۰۰۰ تومان

۲ الف) ۸۰٪ ب) ۱,۴۴۰,۰۰۰ تومان

۳ الف) ۱۲٪ ب) ۱,۲۲۰,۰۰۰ تومان

۴ الف) ۸۰٪ ب) ۱,۲۲۰,۰۰۰ تومان

گزینه صحیح ۱

الف)

$$\text{تومان } ۸۸۰,۰۰۰ \Rightarrow \overbrace{۱,۰۰۰,۰۰۰}^{\text{حقوق ۱ ماه}} - \overbrace{۱۲۰,۰۰۰}^{\text{هزینه تمرین والیبال}}$$

$$۱۲\% \Rightarrow (۱۲۰,۰۰۰ \div ۱,۰۰۰,۰۰۰) \times ۱۰۰$$

ب)

$$\text{تومان } ۱,۴۴۰,۰۰۰ \Rightarrow \overbrace{۱۲}^{\text{تعداد ماه}} \times \overbrace{۱۲۰,۰۰۰}^{\text{هزینه تمرین والیبال}}$$

نوع مالیات را در هر یک از موارد زیر تعیین کنید؟

- الف) کارکنان باید بخشی از درآمد خود را به عنوان مالیات به دولت پرداخت کنند.
 ب) دولت تصمیم می‌گیرد که فقط کالاهای خاصی در مقادیر مشخصی، پس از خرید، مالیات پردازند.
 پ) افرادی که خانه و ویلا دارند، ملزم به پرداخت درصدی از ارزش‌دارایی خود به دولت هستند.
 ت) شرکت‌ها باید درصدی از سود خودشان را به دولت پردازند.

- ۱) الف) مالیات بر درآمد حقوق ب) مالیات بر مصرف پ) مالیات بر درآمد اتفاقی ت) مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی
 ۲) الف) مالیات بر درآمد حقوق ب) مالیات بر عوارض گمرکی پ) مالیات بر درآمد املاک ت) مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی
 ۳) الف) مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی ب) مالیات بر ارزش‌افزوده پ) مالیات بر درآمد اتفاقی ت) مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی
 ۴) الف) مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی ب) مالیات بر درآمد پ) مالیات بر درآمد ت) مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی

گزینه صحیح ۲

پاسخ

- الف) مالیات بر درآمد حقوق ب) مالیات بر عوارض گمرکی (تعرفه‌های گمرکی) پ) مالیات بر درآمد املاک ت) مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

کدام مورد مبین قیمت تعادلی و مقدار تعادلی است؟

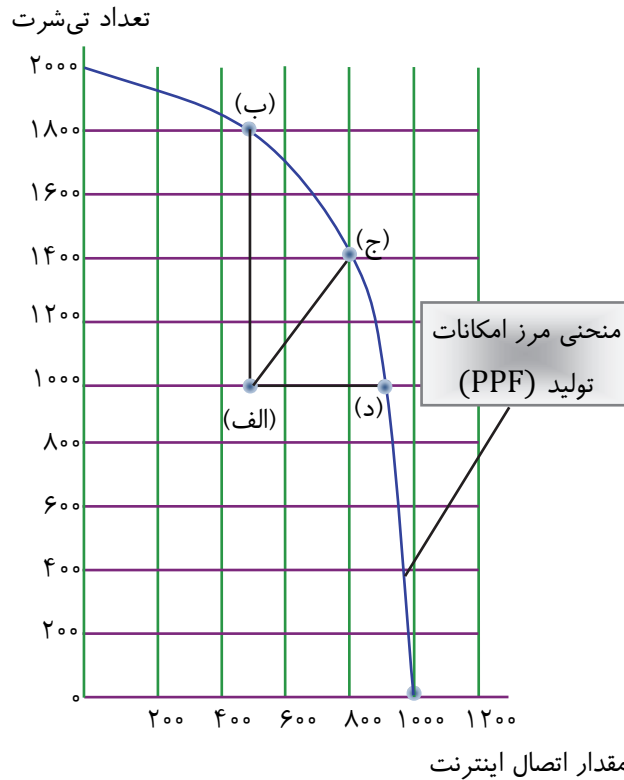
- ۱) قیمت ۲۰۰ - مقدار تقاضا ۸۰۰، مقدار عرضه صفر
 ۲) قیمت ۳۰۰ - مقدار تقاضا ۲۰۰، مقدار عرضه ۸۰۰
 ۳) قیمت ۲۵۰ - مقدار تقاضا ۶۰۰، مقدار عرضه ۶۰۰
 ۴) قیمت ۴۰۰ - مقدار تقاضا صفر، مقدار عرضه ۹۰۰

گزینه صحیح ۳

پاسخ

- در قیمت ۲۵۰ هزار تومان که مقدار تقاضا با مقدار عرضه برابر است (۶۰۰ کیلو) یعنی رفتار اقتصادی مصرف‌کننده با رفتار اقتصادی تولیدکننده با یکدیگر هماهنگ است.

با توجه به نمودار زیر که مربوط به منابع یک کشور برای تولید تی شرت یا ایجاد اتصال اینترنت در خانه هاست به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف) کدام نقطه در زیر مرز امکانات تولید قرار دارد؟

ب) «اگر نیروی کار آزاد شده در خود صنعت اتصال کابل اینترنت به کار گرفته شود و اتصال بیش تری در خانه‌ها انجام گیرد، چه تغییری بر روی نقاط مختصات نمودار صورت می‌گیرد؟»

- ۱) الف) نقطه (د) ب) نقطه (الف) به نقطه (ب) انتقال می‌یابد.
- ۲) الف) نقطه (الف) ب) نقطه (الف) به نقطه (ج) انتقال می‌یابد.
- ۳) الف) نقطه (د) ب) نقطه (الف) به نقطه (د) انتقال می‌یابد.
- ۴) الف) نقطه (الف) ب) نقطه (الف) به نقطه (د) انتقال می‌یابد.

گزینه صحیح ۴

پاسخ

الف) نقطه (الف) در زیر مرز امکانات تولید قرار دارد. این ناحیه نقاطی است که تولید در آن ناکاراست. هر نقطه در زیر مرز امکانات تولید نشان‌دهنده این است که اقتصاد از بیش‌ترین منابعش استفاده نکرده است. ب) اگر نیروی کار آزاد شده در خود صنعت اتصال کابل اینترنت به کار گرفته شود، اتصال بیش‌تری از خانه‌ها انجام می‌گیرد، یعنی کشور از نقطه (الف) به نقطه (د) جابه‌جا می‌شود.

در کشور بنگلادش هزینه تولید هر واحد کالای A، ۴۰۰ دلار و هزینه تولید هر واحد کالای B، ۸۰۰ دلار است. در کشور هند، هزینه تولید هر واحد کالای A، ۵۵۰ دلار و هزینه تولید هر واحد کالای B، ۳۰۰ دلار است. با توجه به اصل مزیت مطلق به ترتیب از راست به چپ، کشور بنگلادش و هند باید چه کالا و یا کالاهایی تولید کنند؟

- ۱) A - B ۲) A و A - B ۳) B و B - A ۴) B - A

گزینه صحیح ۴

پاسخ

براساس اصل مزیت مطلق هر کشور یا نقطه باید کالایی را تولید کند که هزینه تولید آن در مقایسه با سایر نقاط کم‌تر باشد. کشور بنگلادش در تولید کالای A و کشور هند در تولید کالای B، هزینه کم‌تری پرداخت می‌کنند. در نتیجه بهتر است کشور بنگلادش کالای A و کشور هند کالای B تولید کنند.

کدام گزینه تکمیل‌کننده عبارات زیر است؟

الف) همواره در قیمت‌های بالاتر از قیمت تعادلی در بازار وضعیت به وجود می‌آید.
 ب) هنگامی که در بازار وجود دارد، همواره قیمت کالا در حال افزایش است.
 پ) اگر در بازار کالای A، کمبود تقاضا وجود داشته باشد، کدام رفتار اقتصادی، بازار را به حالت تعادل می‌رساند؟

- ۱) الف) مازاد عرضه ب) کمبود عرضه پ) کاهش عرضه
 ۲) الف) مازاد تقاضا ب) مازاد تقاضا پ) افزایش عرضه
 ۳) الف) مازاد تقاضا ب) مازاد عرضه پ) کاهش قیمت
 ۴) الف) مازاد عرضه ب) کمبود عرضه پ) افزایش تولید

گزینه صحیح ۱

پاسخ

الف) همواره در قیمت‌های بالاتر از قیمت تعادلی در بازار وضعیت مازاد عرضه (کمبود تقاضا) به وجود می‌آید. ب) هنگامی که در بازار کمبود عرضه وجود دارد، قیمت کالا در حال افزایش است. چرا که عده‌ای که به آن کالا مشتاق‌ترند، تلاش می‌کنند با پیشنهاد قیمت بالاتر آن را به دست آورند. پ) هنگامی که در بازار کمبود تقاضا (مازاد عرضه) وجود دارد باید عرضه کاهش یابد تا بازار به تعادل برگردد.

کدام گزینه پاسخ سوالات زیر است؟

الف) مالیات بر دخانیات، مربوط به کدام دسته از انواع مالیات است؟

ب) در کدام نوع مالیات، کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف می‌شوند؟

پ) کدام نوع مالیات، مهم‌ترین نوع مالیات است؟

ت) در کدام نوع مالیات، مالیات به صورت بخشی از قیمت کالا از مشتری گرفته می‌شود؟

۱ الف) مالیات بر مصرف ب) مالیات بر ارزش‌افزوده پ) مالیات بر درآمد اشخاص

ت) مالیات غیرمستقیم

۲ الف) مالیات بر ارزش‌افزوده ب) مالیات بر مصرف پ) مالیات بر درآمد اشخاص

ت) مالیات غیرمستقیم

۳ الف) مالیات بر درآمد اتفاقی ب) مالیات بر تعرفه‌های گمرکی پ) مالیات بر دارایی

ت) مالیات مستقیم

۴ الف) مالیات بر تعرفه‌های گمرکی ب) مالیات بر درآمد اتفاقی پ) مالیات بر دارایی

ت) مالیات مستقیم

گزینه صحیح ۱

الف) مالیات بر مصرف انواع زیادی دارد که بارزترین نمونه آن در ایران، مالیات بر مشروبات

غیرالکلی ماشینی و مالیات بر دخانیات است. ب) در مالیات بر ارزش‌افزوده، کالا و خدمات واسطه‌ای

از پرداخت مالیات معاف می‌شوند. پ) مالیات بر درآمد اشخاص، مهم‌ترین نوع مالیات است.

ت) در مالیات غیرمستقیم مالیات به صورت بخشی از قیمت کالا از مشتری گرفته می‌شود.

علوم و فنون ادبی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۸۱	فصل ۱	درس ۱: مبانی تحلیل متن	تحلیل متون نظم	پیشرفته
۸۲	فصل ۱	درس ۱: مبانی تحلیل متن	تحلیل متون نظم	مقدماتی
۸۳	فصل ۲	درس ۴: تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۸۴	فصل ۲	درس ۴: تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	پیشرفته
۸۵	فصل ۱	درس ۳: واج‌آرایی، واژه‌آرایی	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۸۶	فصل ۲	درس ۶: سجع و انواع آن	آرایه‌های ادبی	پیشرفته
۸۷	فصل ۲	درس ۶: سجع و انواع آن	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۸۸	فصل ۲	درس ۵: هماهنگی پاره‌های کلام	وزن و قافیه	مقدماتی
۸۹	فصل ۲	درس ۵: هماهنگی پاره‌های کلام	وزن و قافیه	مقدماتی
۹۰	فصل ۲	درس ۵: هماهنگی پاره‌های کلام	وزن و قافیه	مقدماتی

سرگروه دیپارتمان علوم و فنون ادبی: سرکار خانم نگار داودی

کدام گزینه به جایگاه و اهمیت دل می‌پردازد؟

- ۱) بارها گفته‌ام و بار دگر می‌گویم
 - ۲) صبح عید است در دل شب قدر
 - ۳) دل آینه صورت غیب است ولیکن
 - ۴) برد به بازی دل جمله جهان
- که من دل شده این ره نه به خود می‌پویم
در شبستان زلف، رخسارش
شرط است که بر آینه زنگار نباشد
زلف تو بازی چه عجب می‌کند

گزینه صحیح ۳

بیت گزینه «۳» اشاره دارد به این که دل، جایگاه خدا و مهم‌ترین بخش وجود انسان است. مفهوم سایر ابیات:

گزینه «۱»: اختیار عارف در دست خودش نیست، بلکه در دستان خداست.

گزینه «۲»: توصیف رخسار و زلف زیبای یار

گزینه «۴»: اشاره به دلبری یار با زلف خود

پاسخ

کدام گزینه با بیت «به موج آویز و از ساحل بپرهیز / همه دریاست ما را آشیانه» تناسب

معنایی بیشتری دارد؟

- ۱) به راه بادیه رفتن به از نشستن باطل
 - ۲) مهتری گر به کام شیر در است
 - ۳) چه توان کرد اندر این دریا
 - ۴) دوست دارد یار این آشفتگی
- و گر مراد نیابم به قدر وسع بکوشم
شو خطر کن ز کام شیر بجوی
دست و پا می‌زنیم تا نفسی است
کوشش بیهوده به از خفتگی

گزینه صحیح ۲

گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به تحسین انجام دادن کاری حتی اگر بی‌نتیجه باشد، می‌پردازند.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه «۲»: تحمل سختی‌ها برای رسیدن به هدف و مقصود

پاسخ

کدام توضیحات به ترتیب درباره «سامانیان، غزنویان و سلجوقیان» است؟

الف) رواج دادن رسم‌ها و سنت‌های فرهنگی کهن ایرانی

ب) دوران پختگی شعر حکمی و اندرزی

پ) ترویج زبان فارسی برای ماندگاری حکومت

۲) الف - ب - پ

۱) پ - الف - ب

۴) پ - ب - الف

۳) الف - پ - ب

گزینه صحیح ۳

پاسخ

میدانید

نظم و نثر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم شکوفا شد. در آغاز این دوره، دولت سامانی روی کار آمد و رسم‌ها و سنت‌های فرهنگ کهن ایرانی را رواج داد.

میدانید

غزنویان برای ماندگاری حکومت نوپای خود ناگزیر شدند زبان پارسی را رواج دهند و دست کم تا پایان سلطنت مسعود، دربار آنان به وجود شاعران پارسی‌گوی مانند عنصری، فرخی و منوچهری آراسته بود.

میدانید

شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم به وجود آمد، اما در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.

با توجه به ویژگی‌های شعر فارسی در قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم، کدام بیت در این دوره سروده شده است؟

۱) رندانه بیا ساقی و خمخانه به دست آر	دستی بزن و ساغر و پیمانه به دست آر
۲) نگر به لاله و طبع بهار رنگ‌پذیر	یکی به رنگ عقیق و دگر به بوی عبیر
۳) عشق را مسجد و میخانه یکی است	عشق را عاقل و دیوانه یکی است
۴) به آسانی ز جسم عنصری جان چون برون آید	که از قید فرنگ این چار دیوار است گیراتر

گزینهٔ صحیح ۲

فقط در گزینهٔ «۲» سادگی فکر و روانی کلام که از ویژگی‌های شعر این دوره است، دیده می‌شود. شاعر به واقعیت بیرونی توجه دارد و سخنش با توصیف همراه است.

ویژگی‌های شعر در قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم:

- سادگی فکر و روانی کلام
- توجه به واقعیت بیرونی
- مفاهیم ذهنی از تعالیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رود.
- آوردن ترکیب‌های تازه، استعاره‌های دلپذیر، تشبیهات گوناگون
- به کارگیری انواع توصیف

در کدام گزینه آرایه «تکرار» به کار نرفته است؟

- ۱) صبا به خوش خیری هدهد سلیمان است
 ۲) خمرم تمام گشت و خمارم ز حد گذشت
 ۳) روی جانان طلبی آینه را قابل ساز
 ۴) گل را مدد رسید ز گلزار روی دوست
- که مژده طرب از گلشن سبا آورد
 با جام می به دفع خمارم نیامدی
 و نه هرگز گل و نسرين ندمد ز آهن و روی
 تا چشم ما نبیند دیگر زوال گل

گزینه صحیح ۳

گزینه «۳»: «روی» در مصراع اول به معنای صورت / «روی» در مصراع دوم نوعی فلز آرایه تکرار در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صبا و سبا

گزینه «۲»: خمار و خمار

گزینه «۴»: گل و گل

میدانید

هرگاه دو واژه از نظر تلفظ یکسان باشند، اما شکل نوشتاری آن‌ها متفاوت باشد، آرایه تکرار داریم. اما اگر از نظر تلفظ و نوشتاری یکسان باشند ولی معنی متفاوتی داشته باشند، آرایه تکرار به وجود نمی‌آید.

در کدام عبارات سجع متوازی دیده می‌شود؟

(الف) هنر چشمه زاینده است و دولت پاینده.

(ب) پادشاهی او راست زبینه، خدایی او راست درخورنده.

(پ) سر عشق نهفتنی است نه گفتنی.

(ت) گوهر گر در خلاب افتد همچنان نفیس است و غبار اگر به فلک رسد همان خسیس.

(ث) در فطرت کاینات به وزیر و مشیر و معونت و مظاهرت محتاج نگشت.

۱) الف، ب

۲) الف، ت

۳) ث، ت

۴) الف، پ

گزینه صحیح ۲

بررسی سایر موارد:

(ب) «زبینه» و «درخورنده» سجع مطرف دارند.

(پ) «نهفتنی» و «گفتنی» سجع مطرف دارند.

نکته

سجع حداقل در دو جمله اتفاق می‌افتد؛ اما در مورد «ث» فقط یک جمله داریم.

میدانید

انواع سجع:

متوازی: هم‌وزنی و یکسانی در واج‌های پایانی

مطرف: یکسانی در واج‌های پایانی

متوازن: هم‌وزن بودن واژه‌ها

نوع سجع در کدام بیت متفاوت است؟

روزی تفقّدی کن درویش بی‌نوا را
نومید نتوان بود از او باشد که دلداری کند
وز سخنان نرم او آب شوند سنگ‌ها
باز چو کشتی شکست نوبت وصل و لقاست

- ۱) ای صاحب کرامت، شکرانه سلامت
- ۲) دلبر که جان فرسود از او کام دلم نگشود از او
- ۳) من ز سلام گرم او آب شدم ز شرم او
- ۴) آمد موج الست کشتی قالب بیست

گزینه صحیح ۲

سجع در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سلامت، کرامت ◀ متوازی

گزینه «۲»: فرسود، نگشود ◀ متوازی / فرسود، بود ◀ مطرف / نگشود، بود ◀ مطرف

گزینه «۳»: گرم، شرم، نرم ◀ متوازی

گزینه «۴»: الست، بیست، شکست ◀ متوازی

پاسخ

تعداد مصوّت‌های کدام بیت کمتر است؟

که نتوان برآورد فردا ز گل
که در خیل‌ت به از ما کم نباشد
یاد باد آن روزگاران یاد باد
دل فدای او شد و جان نیز هم

- ۱) بیات برآریم دستی ز دل
- ۲) تو را نادیدن ما غم نباشد
- ۳) روز وصل دوستداران یاد باد
- ۴) دردم از یار است و درمان نیز هم

گزینه صحیح ۳

تعداد مصوّت‌ها در ابیات:

گزینه «۱»: ۲۰ گزینه «۲»: ۲۲ گزینه «۳»: ۱۸ گزینه «۴»: ۲۰

میدانید

تعداد مصوّت‌ها با تعداد هجاها برابر است؛ بنابراین، برای شمارش تعداد مصوّت‌ها کافی است تعداد هجاها را بشماریم.

میدانید

انواع مصوّت‌ها:

مصوّت‌های کوتاه: َ، ِ، ُ

مصوّت‌های بلند: ِ، ِ، ُ، و

پاسخ

تقطیع هجایی کدام بیت به صورت «U - - - U - - - U - - - U - - -» است؟

- ۱) بخوان ای مرغ اگر داری زبانی
 ۲) به بهشتی نتوان رفت که رضوانی هست
 ۳) خداوندا شبیم را روز گردان
 ۴) چه می‌شد عشق را چون قرص نان تقسیم می‌کردند
 بخند ای صبح اگر داری دهانی
 نهم پای در آن خانه که دربانی هست
 چو روزم بر جهان پیروز گردان
 به هر کس حصّه‌ای درخورد او تقدیم می‌کردند

گزینه صحیح ۴

تقطیع بیت گزینه «۴»:

چِ می شُد عِشْق را چُن قُر صِ نَ ~~نَ~~ تَقَ سِیم می کَر دَند
 U - - - U / - - - U / - - - U / - - - U / - - - U

تقطیع سایر ابیات:

گزینه «۱»:

بِ خَا نِی مُر غَ گر دَا رِی زَ بَا نِی
 U - - - U - - - U - - - U - - - U

گزینه «۲»:

بِ بَ هِش تِ نَ تَ ~~وَا~~ رِفت کِ رِضَ وَا نِی هِست
 U U - - - U U - - - U U - - - U

گزینه «۳»:

خُ دَا وَن دَا شَ بَیم رَا رِوز گَر دَان
 U - - - U - - - U - - - U - - - U

در کدام بیت هجای کشیده وجود ندارد؟

- ۱) من از آن حسن روزافزون که یوسف داشت دانستم
 ۲) دوش می آمد و رخساره برافروخته بود
 ۳) جان بی جمال جانان میل جهان ندارد
 ۴) نیست در شهر نگاری که دل ما ببرد
- که عشق از پرده عصمت برون آرد زلیخا را
 تا کجا باز دل غم زده ای سوخته بود
 هر کس که این ندارد حقاً که آن ندارد
 بختم ار یار شود رختم از اینجا ببرد

گزینه صحیح ۳

هجاهای کشیده در ابیات:

گزینه «۱»: داشت

گزینه «۲»: دوش - برافروخته (روخ) - باز - سوخته (سوخ)

گزینه «۳»: ن ساکن بعد از مصوّت بلند تلفّظ نمی شود، پس هجای کشیده وجود ندارد.

گزینه «۴»: نیست - شهر - یار

انواع هجا:

کوتاه: صامت + مصوّت کوتاه

بلند: صامت + مصوّت کوتاه + صامت / صامت + مصوّت بلند

کشیده: صامت + مصوّت کوتاه + دو صامت

صامت + مصوّت بلند + یک یا دو صامت

تاریخ

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۹۱	فصل ۱: تاریخ‌شناسی؛ کاوش در گذشته	درس ۱: تاریخ و تاریخ‌نگاری	پیشینه تاریخ‌نگاری	پیشرفته
۹۲	فصل ۱: تاریخ‌شناسی؛ کاوش در گذشته	درس ۲: تاریخ؛ زمان و مکان	تاریخ؛ زمان و گاه‌شماری	مقدماتی
۹۳	فصل ۱: تاریخ‌شناسی؛ کاوش در گذشته	درس ۳: باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی	مراحل کار باستان‌شناسان و تعیین سن آثار باستانی	پیشرفته
۹۴	فصل ۲: جهان در عصر باستان؛ میراث بشری	درس ۴: پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر	سیر پیدایش تمدن	پیشرفته
۹۵	فصل ۲: جهان در عصر باستان؛ میراث بشری	درس ۴: پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر	تمدن‌های نخستین	پیشرفته
۹۶	فصل ۲: جهان در عصر باستان؛ میراث بشری	درس ۶: یونان و روم	یونان باستان	پیشرفته
۹۷	فصل ۲: جهان در عصر باستان؛ میراث بشری	درس ۶: یونان و روم	روم	پیشرفته
۹۸	فصل ۳: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی	درس ۷: مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور	منابع تحقیق تاریخ ایران در دوران باستان	پیشرفته
۹۹	فصل ۳: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی	درس ۸: سپیده‌دم تمدن ایرانی	ایران در دوران پیش از تاریخ	پیشرفته
۱۰۰	فصل ۳: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی	درس ۸: سپیده‌دم تمدن ایرانی	ایران در دوران پیش از تاریخ	پیشرفته

سرگروه دپارتمان تاریخ: سرکار خانم سکینه سادات سعیدیان

تاریخ

۹۱. چگونه می‌توان به توجه و علاقه ایرانیان باستان به نگارش وقایع و ضبط حوادث پی‌برد و کدام مرحله از پژوهش به تشخیص گرایش‌های دینی، اجتماعی و یا سیاسی نویسندگان کمک می‌کند؟

- ۱) علاقه ایرانیان به تاریخ شفاهی و نقل داستان‌ها به شکل سینه به سینه - شناسایی منابع
- ۲) وجود سنگ‌نوشته‌ها و تدوین و نگارش خدای نامه‌ها - تدوین پرسش‌های تحقیق
- ۳) علاقه ایرانیان به تاریخ شفاهی و نقل داستان‌ها به شکل سینه به سینه - تدوین پرسش‌های تحقیق
- ۴) وجود سنگ‌نوشته‌ها و تدوین و نگارش خدای نامه‌ها - شناسایی منابع

گزینه صحیح ۴

پاسخ

- از روزگار باستانی ایران، به‌ویژه دوره هخامنشیان و ساسانیان، سنگ‌نوشته‌هایی باقی‌مانده است که نشان از توجه ایرانیان به ثبت و ضبط وقایع تاریخی دارد. علاوه بر آن، تدوین «خدای‌نامه‌ها» (خدای نامک‌ها) در زمان ساسانیان دلالت بر علاقه ایرانیان به ثبت و نگارش اخبار و رویدادهای مهم دارد. - در مرحله شناسایی منابع: پژوهشگر بررسی می‌کند که نویسندگان منابع چه کسانی بوده‌اند و چه گرایش‌های دینی، اجتماعی و سیاسی داشته‌اند.

۹۲. در کدام گاه‌شماری هر ۱۲۰ سال یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند و در کدام دوره، گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود؟

- ۱) گاه‌شماری اوستایی - ساسانیان
- ۲) گاه‌شماری بابلی - ساسانیان
- ۳) گاه‌شماری اوستایی - اشکانیان
- ۴) گاه‌شماری بابلی - اشکانیان

گزینه صحیح ۳

پاسخ

از آنجا که در گاه‌شماری اوستایی، سال را ۳۶۵ شبانه‌روز می‌گرفتند، در هر ۴ سال یک شبانه‌روز و در هر ۱۲۰ سال ۳۰ شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتاد. برای رفع این مشکل، بعد از هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند. - در دوره اشکانیان، گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود.

کدام یک از آثار و بناهای تاریخی کشورمان به طور تصادفی کشف شد و سنگ نوشته مشهور «روزتا» با چه خطوطی نگارش شده است؟

- ۱) سنگ نوشته بیستون که یکی از بزرگ‌ترین سنگ‌نوشته‌های جهان است - یونانی، میخی و خط کهن مصری
- ۲) مردان نمکی زنجان - یونانی، میخی و خط کهن مصری
- ۳) سنگ نوشته بیستون که یکی از بزرگ‌ترین سنگ‌نوشته‌های جهان است - هیروگلیف، یونانی و دموتیک
- ۴) مردان نمکی زنجان - هیروگلیف، یونانی و دموتیک

گزینه صحیح ۴

پاسخ

تعدادی از آثار و بناهای تاریخی کشورمان ایران، مانند مردان نمکی زنجان و تمدن عظیم جیرفت در استان کرمان به طور تصادفی کشف شده‌اند. سنگ‌نوشته مشهور روزتا با خطوط مصریان باستان (هیروگلیف و دموتیک) و نیز خط یونانی نگارش یافته است.

کدام گزینه از رخداد‌های دوره مفرغ محسوب می‌شود و کشف آتش مربوط به کدام دوره از مراحل زندگی بشر است؟

- ۱) آغاز روستانشینی، آغاز سفالگری، آغاز اهلی کردن حیوانات - دوره پارینه‌سنگی
- ۲) ابداع خط و نگارش، گسترش شهرنشینی، شکل‌گیری نخستین تمدن‌ها - دوره پارینه‌سنگی
- ۳) آغاز روستانشینی، آغاز سفالگری، آغاز اهلی کردن حیوانات - دوره میان‌سنگی
- ۴) ابداع خط و نگارش، گسترش شهرنشینی، شکل‌گیری نخستین تمدن‌ها - دوره میان‌سنگی

گزینه صحیح ۲

پاسخ

خط زمان صفحه ۳۰ و ۳۱
 آغاز روستانشینی، سفالگری و اهلی کردن حیوانات در دوره نوسنگی اتفاق افتاد.
 در دوره پارینه‌سنگی، تراشیدن سنگ و ساخت ابزارهای ساده سنگی و کشف آتش اتفاق افتاد.

کدام گزینه دربارهٔ «تمدن‌های نخستین در بین‌النهرین» درست نیست؟

- ۱) رسوبات رودهای دجله و فرات موجب به‌وجود آمدن دشت‌های حاصل‌خیزی شده است که مهد یکی از کهن‌ترین تمدن‌ها بوده‌اند.
- ۲) سومریان بر این باور بودند که خدایان، انسان‌ها را برای خدمت به خود آفریده‌اند و اگر در این کار کوتاهی کنند، خدایان آنان را با فرورستاندن سیل و طوفان و خشکسالی تنبیه خواهد کرد.
- ۳) لوح‌های گلی فراوانی به خط میخی و زبان سومری در بقایای شهرهای سومری کشف شده است که به گمان برخی از باستان‌شناسان، سومریان مخترع خط بوده‌اند و نخستین نوشته‌های جهان متعلق به آنان است.
- ۴) مشهورترین فرمانروای امپراتوری سارگن، حمورابی بود که مناطق وسیعی از بین‌النهرین را فتح و ضمیمهٔ قلمرو خود کرد. او همچنین اقدامات مهمی در زمینهٔ کشورداری، کشاورزی و قانون‌گذاری انجام داد.

گزینهٔ صحیح ۴

امپراتوری سارگن حدود دو قرن دوام آورد. به تدریج قوم دیگری به نام آموری، قدرت خود را در مرکز بین‌النهرین گسترش داد و سلسله‌ای را تأسیس کرد که به بابل قدیم معروف است. مشهورترین فرمانروای این سلسله، حمورابی بود.

موقعیت شبه‌جزیره‌ای یونان چه شرایطی را برای آن فراهم کرده است و جنگ‌های پلوپونزی با

پیروزی کدام دولت - شهر پایان یافت؟

- ۱) شرایط مناسبی برای کشتیرانی و دریانوردی به‌وجود آورد - اسپارت‌ها
- ۲) سبب شد کمتر تحت تأثیر و نفوذ و هم‌چنین حملات خارجی قرار گیرد - آتنی‌ها
- ۳) شرایط مناسبی برای کشتیرانی و دریانوردی به‌وجود آورد - آتنی‌ها
- ۴) سبب شد کمتر تحت تأثیر و نفوذ و هم‌چنین حملات خارجی قرار گیرد - اسپارت‌ها

گزینه صحیح ۱

پاسخ

وضعیت جغرافیایی یونان تأثیر به‌سزایی در زندگی یونانیان داشت. بخش وسیعی از یونان را کوه‌های صخره‌ای فرا گرفته است که در میان آن‌ها فقط دشت‌های حاصل‌خیز کوچکی به‌چشم می‌خورد. در عوض، موقعیت شبه‌جزیره‌ای این کشور و برخورداری از سواحل طولانی با خلیج‌ها و بریدگی‌های مناسب برای ایجاد لنگرگاه‌ها، شرایط مناسبی را برای کشتیرانی و دریانوردی فراهم کرده است. - سلسله جنگ‌هایی میان دو گروه رقیب اسپارت‌ها و آتنی‌ها رخ داد که به جنگ‌های پلوپونزی مشهور است. حکومت هخامنشی در جریان این جنگ‌ها، به‌طور پنهانی به اسپارت کمک مالی می‌کرد. این جنگ‌ها سرانجام با پیروزی اسپارت پایان یافت.

پاسخ عبارت‌های، «در کدام تمدن ریاست قوهٔ اجرایی به دو کنسول اعطا می‌شد؟» و «چه کسی توانست تغییراتی در نظام حکومتی جمهوری رم به‌وجود آورد؟» و «یونانیان از دستاوردهای چه تمدن‌هایی بهرهٔ بسیاری بردند؟» به‌ترتیب در کدام گزینه آورده شده است؟

۱) یونان باستان - پریکلس - هند، چین و مصر

۲) روم باستان - اکتاویان - مصر، بین‌النهرین و ایران

۳) یونان باستان - اکتاویان - بین‌النهرین، هند و ایران

۴) روم باستان - پریکلس - چین، مصر و ایران

گزینهٔ صحیح ۲

- براساس قانون اساسی در رم، ساختار حکومت، شامل چند مجلس و شماری مقام‌های اجرایی بود. ریاست قوهٔ مجریه به دو کنسول اعطا می‌شد که از میان اعضای مجلس سنا برای دورهٔ یکساله، بدون تکرار، انتخاب می‌شد.

- با گسترش قلمرو جمهوری رم، معلوم شد که قانون اساسی و نهادهای این جمهوری برای ادارهٔ سرزمین‌های پهناور از کارایی لازم برخوردار نیستند. از این رو دچار رقابت سرداران جاه‌طلب و جنگ داخلی شد. سرانجام اکتاویان بر رقیبانش غلبه کرد و تغییراتی در نظام حکومتی جمهوری رم به‌وجود آورد.

- یونانیان از دستاوردهای تمدن‌های مصر، بین‌النهرین و ایران بهرهٔ بسیاری بردند و در عرصه‌های مختلف، پیشرفت‌های چشمگیری کردند.

پنج‌ستون از سنگ‌نوشته بیستون که در حقیقت محسوب می‌شود، به اختصاص دارد.

۱) تاریخ عمومی - مردم ایران از آغاز آفرینش تا اواخر حکومت ساسانی و شرح جنگ‌های شاپور یکم

۲) گزارشی تاریخی - مردم ایران از آغاز آفرینش تا اواخر حکومت ساسانی و شرح جنگ‌های شاپور یکم

۳) گزارشی تاریخی - شرح وقایع دوران آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ و سرکوب شورش‌های نواحی گوناگون

۴) تاریخ عمومی - شرح وقایع دوران آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ و سرکوب شورش‌های نواحی گوناگون

گزینه صحیح ۳

سنگ‌نوشته‌ها و لوح‌های گلی مهم‌ترین منابع نوشتاری ایرانی در دوره هخامنشیان هستند. پنج‌ستون از سنگ‌نوشته بیستون در حقیقت گزارشی تاریخی است که به شرح وقایع دوران آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ و سرکوب شورش‌های نواحی مختلف اختصاص دارد.

چه عاملی در عصر باستان موجب شده بود ایرانیان نقش فعال و مؤثری در انتشار و گسترش فرهنگ و تمدن به عهده گیرند و در کدام مکان باستانی کهن‌ترین نشانه از حضور انسان در ایران دیده شده است؟

- ۱) به دنبال مهاجرت‌ها و هجوم اقوام مختلف به ایران - چغاگلان در شهرستان مهران
- ۲) به واسطه موقعیت جغرافیایی ایران - چغاگلان در شهرستان مهران
- ۳) به واسطه موقعیت جغرافیایی ایران - بستر کشف رود در نزدیکی مشهد
- ۴) به دنبال مهاجرت‌ها و هجوم اقوام مختلف به ایران - بستر کشف رود در نزدیکی مشهد

گزینه صحیح ۳

- ایران به واسطه موقعیت جغرافیایی خاص خود در جنوب غربی آسیا، پل ارتباطی میان شرق و غرب جهان باستان به شمار می‌رفت. این موقعیت جغرافیایی، ایران را به کانون مبادلات فرهنگی، هنری و اقتصادی در جهان باستان تبدیل کرده و موجب شده بود که ایرانیان نقش مؤثر و فعالی در انتشار و گسترش فرهنگ و تمدن به عهده گیرند.

- مهاجرت‌ها و هجوم‌ها تأثیر فوق‌العاده‌ای بر جنبه‌های گوناگون زندگی سیاسی، فرهنگی، فکری، اجتماعی و اقتصادی در طول تاریخ گذاشته است.

- کهن‌ترین نشانه از حضور انسان در ایران که تاکنون کشف شده است مربوط به بستر کشف رود در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی است.

- نخستین ساکنان جهان که شروع به کشاورزی و اهلی کردن حیوانات کردند در چغاگلان در شهرستان مهران دیده شده‌اند.

کدام گزینه به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر است؟

- روی آوردن ساکنان نواحی کوهپایه‌ای به کشاورزی و اهلی کردن حیوانات به منزله چه بود؟
- چگونه ساکنان سکونتگاه‌ها در غرب و دیگر مناطق ایران، در زمینه صنایع و هنرهای گوناگون به پیشرفت‌های چشمگیری دست یافتند؟
- کدام نواحی ایران تا ۱۲ هزار سال جولانگاه انسانی‌هایی بود که در پی شکار و گردآوری مواد خوراکی گیاهی بوده‌اند؟

- ۱) ورود انسان از دوره شکار و گردآوری خوراک به دوره یک‌جانشینی و تولید خوراک - با گسترش و پیشرفت مهارت‌های ابزارسازی‌شان - نواحی پایکوهی و دشت‌های ایران
- ۲) کنار گذاشتن زندگی غارنشینی و آغاز شکل‌گیری شهرها و تأسیس تمدن - از راه برقراری ارتباط با ساکنان دیگر نواحی - نواحی پایکوهی و دشت‌های ایران
- ۳) ورود انسان از دوره شکار و گردآوری خوراک به دوره یک‌جانشینی و تولید خوراک - از راه برقراری ارتباط با ساکنان دیگر نواحی - آسیای مرکزی و شبه‌قاره هند
- ۴) کنار گذاشتن زندگی غارنشینی و آغاز شکل‌گیری شهرها و تأسیس تمدن - با گسترش و پیشرفت مهارت‌های ابزارسازی‌شان - آسیای مرکزی و شبه‌قاره هند

گزینه صحیح ۱

- روی آوردن ساکنان نواحی کوهپایه‌ای زاگرس به کشاورزی و اهلی کردن حیوانات ⇨ ورود انسان از دوره شکار و گردآوری خوراک به دوره یک‌جانشینی و تولید خوراک
- دلیل پیشرفت ساکنان سکونتگاه‌ها در ایران در زمینه صنایع و هنرهای گوناگون ⇨ با گسترش و پیشرفت مهارت‌های ابزارسازی‌شان
- جولانگاه انسان‌ها در پی شکار و گردآوری خوراک ⇨ نواحی پایکوهی و دشت‌های ایران

جغرافیا

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۰۱	فصل ۱: جغرافیا چیست؟	درس ۱: جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر	واژه جغرافیا و ارتباط بین جغرافیا و شاخه‌های آن	مقدماتی
۱۰۲	فصل ۱: جغرافیا چیست؟	درس ۲: روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا	مراحل پژوهش در جغرافیا	پیشرفته
۱۰۳	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۳: موقعیت جغرافیایی ایران	موقعیت جغرافیایی (موقعیت ریاضی یا مطلق - موقعیت نسبی)	مقدماتی
۱۰۴	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۳: موقعیت جغرافیایی ایران	مرزهای سیاسی	پیشرفته
۱۰۵	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۴: ناهمواری‌های ایران	کوه‌های شرق و جنوب شرقی	پیشرفته
۱۰۶	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۴: ناهمواری‌های ایران	دشت‌ها	پیشرفته
۱۰۷	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۴: ناهمواری‌های ایران	جلگه‌ها	پیشرفته
۱۰۸	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۵: آب و هوای ایران	هواشناسی و پیش‌بینی وضع هوا	مقدماتی
۱۰۹	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۵: آب و هوای ایران	عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران	پیشرفته
۱۱۰	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۵: آب و هوای ایران	علل به‌وجود آمدن بیابان‌ها در ایران	مقدماتی

سرگروه دبیران جغرافیا: سرکار خانم آذر نوری بروجردی

۱۰۱. کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) «با افزایش ارتفاع، دما کاهش می‌یابد» یک اصل هواشناسی است و با آن به بررسی تأثیر این رابطه بر مکان و زندگی انسان می‌پردازیم.
- ۲) چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان را علم جغرافیای اقتصادی بررسی می‌کند.
- ۳) رابطه بین جغرافیا با سایر علوم دو سویه نبوده و همیشه یک جریان یک طرفه از داده‌ها به سمت یافته‌ها است.
- ۴) در هر مکان مانند یک روستا پدیده‌هایی مثل خاک، آب و سرمایه بر نوع اشتغال اثر می‌گذارد و برعکس آن ممکن نیست.

گزینه صحیح ۲

در گزینه «۱»: این جمله یک اصل هواشناسی است و ارتباطی به مکان و زندگی انسان ندارد و فقط یک اصل هواشناسی بررسی می‌شود.
 در گزینه «۳»: رابطه بین جغرافیا با سایر علوم دو سویه بوده و در یک جریان دو طرفه از داده‌ها و یافته‌های یکدیگر استفاده می‌نمایند.
 در گزینه «۴»: این تأثیر دو سویه بوده و برعکس آن نیز ممکن است یعنی اشتغال هم، بر پدیده‌هایی مانند خاک، آب و سرمایه تأثیرگذار است.

پاسخ

۱۰۲. هریک از موارد ذکر شده به ترتیب مربوط به کدام گام پژوهش در جغرافیا می‌باشد؟

«داشتن نقش راهنما در پژوهش - برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه - بیان روشن و واضح و به شکل سؤالی - بیان پاسخ مسئله پژوهش»

۱) گام اول - گام دوم - گام اول - گام چهارم	۲) گام دوم - گام دوم - گام دوم - گام چهارم
۳) گام دوم - گام سوم - گام اول - گام پنجم	۴) گام اول - گام سوم - گام دوم - گام پنجم

گزینه صحیح ۳

در گام دوم که تدوین فرضیه است، فرضیه نقش راهنما را دارد.
 در گام سوم با جمع‌آوری اطلاعات به صورت میدانی به صورت مستقیم به مکان مورد مطالعه می‌رویم.
 در گام اول، مسئله را به صورت واضح و روشن و به شکل سؤالی مطرح می‌کنیم.
 بیان پاسخ مسئله پژوهش در مرحله پنجم انجام می‌گیرد.

پاسخ

۱۰۳. کوه‌های ماه‌نشان در کدام استان قرار دارد و با توجه به موقعیت نسبی ایران، همسایه شمال

شرقی ما کدام کشور است؟

- ۱) استان زنجان - ترکمنستان
 ۲) استان اردبیل - ترکیه
 ۳) استان آذربایجان شرقی - ارمنستان
 ۴) استان آذربایجان غربی - افغانستان

گزینه صحیح ۱

کوه‌های ماه‌نشان در استان زنجان واقع شده است و با توجه به موقعیت نسبی ایران، ترکمنستان همسایه شمال شرقی کشور ما می‌باشد.

۱۰۴. پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه به صورت صحیح بیان شده است؟

الف) چه منطقه‌ای دسترسی به بازارهای آسیانه میانه را برای ایران فراهم می‌کند؟

ب) بیشترین مرز سیاسی ایران از چه نوعی است؟

پ) کمترین میزان جمعیت در منطقه خلیج فارس مربوط به چه کشوری است؟

ت) کدام سواحل ایران دارای شرایط و قابلیت‌های دفاعی از نظر اهمیت نظامی می‌باشد؟

۱) الف) دریای عمان ب) دریایی پ) عربستان ت) دریای خزر

۲) الف) خلیج فارس ب) خشکی پ) ایران ت) دریای عمان

۳) الف) تنگه هرمز ب) خشکی پ) بحرین ت) دریای خزر

۴) الف) دریای خزر ب) خشکی پ) بحرین ت) دریای عمان

گزینه صحیح ۴

الف) دریای خزر شرایط دسترسی به بازار ۳۰۰ میلیون نفری آسیانه میانه را برای ایران فراهم می‌کند.

ب) بیشترین مرز سیاسی ایران از نوع خشکی است.

پ) کمترین میزان جمعیت در منطقه خلیج فارس مربوط به کشور بحرین است.

ت) دریای عمان با شرایط ساحلی خود شرایط مطلوبی از نظر نظامی دارد.

پاسخ

پاسخ

۱۰۵

هریک از پدیده‌های طبیعی زیر به ترتیب در کدام منطقه کوهستانی ایران به وجود آمده‌اند؟

«قله آتش‌فشانی سبلان - قله آتش‌فشانی بزمان - چشمه‌های گلی - کوه‌های مینیاتوری»

- ۱) منطقه کوهستانی شمالی - منطقه کوهستانی غربی - کوه‌های شرق و جنوب شرق - منطقه کوهستانی مرکزی
- ۲) منطقه کوهستانی غربی - منطقه کوهستانی مرکزی - منطقه کوهستانی غربی - منطقه کوهستانی شمالی
- ۳) منطقه کوهستانی غربی - منطقه کوهستانی شرق و جنوب شرق - منطقه کوهستانی شمالی - منطقه کوهستانی مرکزی
- ۴) منطقه کوهستانی شمال ایران - منطقه کوهستانی مرکزی - منطقه کوهستانی شرق و جنوب شرق - منطقه کوهستانی شرق و جنوب شرق

گزینه صحیح ۴

سبلان مربوط به منطقه آذربایجان یا همان منطقه کوهستانی شمال ایران است.

بزمان رأس مثلث منطقه کوهستانی مرکزی است.

کوه‌های مینیاتوری و چشمه‌های گلی یا گل‌فشان در کوه‌های شرق و جنوب‌شرق قرار دارد.

پاسخ

۱۰۶

هریک از دشت‌های زیر به ترتیب در چه استانی و به چه دلیلی به وجود آمده است؟

«ماهی‌دشت - دشت ارژن»

- ۱) در استان فارس قرار دارد و حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین است - در استان کرمانشاه قرار دارد و در هنگام چین‌خوردگی در حدفاصل تاقدیس‌ها یا ناودیس‌ها به وجود آمده است.
- ۲) در استان کرمانشاه قرار دارد و حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین است - در استان فارس قرار دارد و حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین است.
- ۳) در استان فارس قرار دارد و در هنگام چین‌خوردگی در حدفاصل تاقدیس‌ها یا ناودیس‌ها به وجود آمده است - در استان فارس قرار دارد و در هنگام چین‌خوردگی در حدفاصل تاقدیس‌ها یا ناودیس‌ها به وجود آمده است.
- ۴) در استان کرمانشاه قرار دارد و در هنگام چین‌خوردگی در حدفاصل تاقدیس‌ها یا ناودیس‌ها به وجود آمده است - در استان کرمانشاه قرار دارد و حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین است.

گزینه صحیح ۲

دشت ارژن در استان فارس و ماهی‌دشت در کرمانشاه قرار دارد و هر دو دشت بر اثر انحلال مواد

آهکی و هموار شدن زمین به وجود آمده است.

پاسخ

۱۰۷. جلگه میناب در کدام جهت جغرافیایی ایران واقع شده است و امروزه نشانه‌های تغییرات اقلیمی که سبب بروز تغییر اشکال ناهمواری‌های کنونی جهان شده است، به چه شکل‌هایی بروز می‌کند؟

- ۱) شمال غرب - بادهای شدید، فرسایش، جابه‌جایی مواد در دشت‌ها
- ۲) جنوب - تغییر در الگوی پراکندگی ریزش‌های جوی، بروز توفان‌ها و خشکسالی‌ها
- ۳) جنوب شرق - از بین رفتن پوشش گیاهی، تغییر در مسیل‌ها و مجاری رودها
- ۴) شمال - ایجاد ناهمواری‌های جدید، فرسایش بادی، چین‌خوردگی‌ها

گزینه صحیح ۲

جلگه میناب در جنوب ایران واقع شده است و امروزه تغییرات اقلیمی که نشانه‌های آن را می‌توان تغییر در الگوی پراکندگی ریزش‌های جوی و بروز توفان و خشکسالی دانست، نه تنها در بسیاری از مناطق جهان بلکه در کشور ما افزایش یافته است.

۱۰۸. کدام گزینه به صورت صحیح تهیه نقشه‌های هواشناسی را بیان می‌کند؟

- ۱) با کمک تصاویر ماهواره‌ای، عبور توده‌های هوا را پس از شکل‌گیری پیگیری کرده و این تصاویر تبدیل به نقشه‌های هواشناسی می‌شود.
- ۲) با کمک تصاویر ماهواره‌ای پی در پی عبور توده‌های هوا و مراکز کم‌فشار و پرفشار پیگیری و سپس با توجه به سرعت و جهت آن‌ها تبدیل به نقشه‌های هواشناسی می‌شود.
- ۳) کارشناسان با استفاده از اطلاعات روزانه مانند فشار، رطوبت و دما، نقشه‌های هواشناسی را تهیه می‌کنند.
- ۴) کارشناسان با استفاده از اطلاعات سالانه مانند سرعت و جهت توده‌های هوا، بارش و دما، نقشه‌های هواشناسی را تهیه می‌کنند.

گزینه صحیح ۳

کارشناسان سازمان هواشناسی کشور با استفاده از اطلاعات روزانه، مانند فشار، رطوبت و دما، نقشه‌های هواشناسی تهیه می‌کنند.

۱۰۹. جنوب قاره آفریقا در کدام یک از کمربندهای ذکر شده در گزینه‌ها واقع شده است و چه

عاملی در ایران مانع ریزش بارش در فصل تابستان می‌شود؟

- ۱) کمربند کم فشار حاره‌ای نیمکره شمالی - ورود توده‌های هوای گرم و خشک در فصول گرم
- ۲) کمربند پرفشار جنب حاره‌ای نیمکره شمالی - عرض جغرافیایی
- ۳) کمربند کم فشار حاره‌ای نیمکره جنوبی - نزدیکی به دریاها و دوری از منابع رطوبتی
- ۴) کمربند پرفشار جنب حاره‌ای نیمکره جنوبی - عامل پرفشار جنب حاره‌ای

گزینه صحیح ۴

پاسخ

خط استوا از مرکز آفریقا می‌گذرد و قسمت جنوبی این قاره در کمربند پرفشار جنب حاره‌ای قرار دارد. عامل پرفشار جنب حاره‌ای در تابستان به داخل کشور پیشروی می‌کند و مانع ریزش بارش در دوره گرم سال در کشور می‌شود.

۱۱۰. کدام گزینه از مهم‌ترین عوامل ناشی از موقعیت جغرافیایی ایران بر آب و هوای کشور است و

میزان بارندگی سالانه بیابان واقعی چه میزان می‌باشد؟

- ۱) طول جغرافیایی، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای، میزان ارتفاع و جهت کوهستان‌ها - کمتر از ۳۰ میلی‌متر
- ۲) عرض جغرافیایی، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای، فاصله از منابع رطوبتی و دریاها - کمتر از ۵۰ میلی‌متر
- ۳) میزان ارتفاع و جهت کوهستان‌ها، کمربند کم فشار جنب حاره‌ای، عرض جغرافیایی - کمتر از ۸۰ میلی‌متر
- ۴) فاصله از منابع رطوبتی و دریاها، کمربند کم فشار جنب حاره‌ای، طول جغرافیایی - کمتر از ۴۵ میلی‌متر

گزینه صحیح ۲

پاسخ

سه عامل عرض جغرافیایی، قرار گرفتن در کمربند پرفشار جنب حاره‌ای و فاصله از منابع رطوبتی و دریاها از مهم‌ترین عوامل ناشی از موقعیت جغرافیایی بر آب و هوای کشور است. بیابان واقعی یا کویر دارای میانگین بارندگی سالانه کمتر از ۵۰ میلی‌متر است.

جامعه‌شناسی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۱۱	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۱: کنش‌های ما	کنش ما چه آثار و پیامدهایی دارد؟	مقدماتی
۱۱۲	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۲: پدیده‌های اجتماعی	پدیده‌های اجتماعی کدام‌اند و چگونه شکل می‌گیرند؟	مقدماتی
۱۱۳	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۳: جهان اجتماعی	گستره جهان اجتماعی کجاست؟	مقدماتی
۱۱۴	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۴: اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی	لایه‌های جهان اجتماعی کدام‌اند؟	پیشرفته
۱۱۵	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۵: جهان‌های اجتماعی	جهان اجتماعی یا جهان‌های اجتماعی؟	پیشرفته
۱۱۶	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۵: جهان‌های اجتماعی	جهان اجتماعی یا جهان‌های اجتماعی؟	مقدماتی
۱۱۷	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۶: پیامدهای جهان اجتماعی	پیامدهای جهان اجتماعی فرصت‌اند یا محدودیت؟	پیشرفته
۱۱۸	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۶: پیامدهای جهان اجتماعی	فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان متجدد کدام‌اند؟	پیشرفته
۱۱۹	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۷: ارزیابی جهان‌های اجتماعی	قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی را چگونه ارزیابی کنیم؟	مقدماتی
۱۲۰	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۷: ارزیابی جهان‌های اجتماعی	قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی را چگونه ارزیابی کنیم؟	پیشرفته

سرگروه دپارتمان جامعه‌شناسی: سرکار خانم فروغ تیموریان

۱۱۱.

- پاسخ صحیح هر یک از پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟
- الف) انسان‌ها به چه دلیل نمی‌توانند به زبانی که با آن آشنا نیستند، سخن بگویند؟
- ب) وصف پیامدهای ارادی کنش انسانی در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟
- پ) خودداری انسان‌ها از انجام دادن برخی کنش‌ها به چه علت است؟
- ۱) عدم وجود آگاهی - قطعی است یعنی حتماً انجام می‌شود - وجود پیامدهای غیرارادی
 - ۲) عدم وجود هدف - وابسته به اراده انسان‌ها است - وجود پیامدهای غیرارادی
 - ۳) بی‌هدف بودن - قطعی است یعنی حتماً انجام می‌شود - پیامدهای نامطلوبشان
 - ۴) عدم وجود آگاهی - تا خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود - پیامدهای نامطلوبشان

گزینه صحیح ۴

الف) فردی که به زبانی آگاهی ندارد، (عدم وجود آگاهی) نمی‌تواند به آن زبان سخن بگوید.

ب) کنش ارادی است؛ یعنی به اراده انسان وابسته است و تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود.

پ) انسان‌ها از انجام برخی کنش‌ها به دلیل «پیامدهای نامطلوبشان» خودداری می‌کنند.

پاسخ

۱۱۲.

با توجه به «کنش درونی»، «کنش بیرونی»، «کنش اجتماعی» و «هنجار» به ترتیب کدام گزینه درست است؟

- ۱) تخیل - نشستن - خردترین پدیده اجتماعی - امنیت
- ۲) راه رفتن - نشستن - تفکر - شیوه لباس پوشیدن
- ۳) تفکر - راه رفتن - خردترین پدیده اجتماعی - شیوه احوالپرسی از دیگران
- ۴) تخیل - تفکر - خردترین پدیده اجتماعی - شیوه احوالپرسی از دیگران

گزینه صحیح ۳

کنش‌ها انواعی دارند؛ برخی مانند «تفکر» و «تخیل»، کنش درونی و برخی مانند «راه رفتن» و «نشستن»، کنش بیرونی هستند. برخی از آن‌ها فردی و برخی اجتماعی هستند.

کنش اجتماعی «خردترین پدیده اجتماعی» است. هنجار اجتماعی شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است؛ مثلاً شیوه احوالپرسی از دیگران در هر جامعه متفاوت است یا شیوه لباس پوشیدن در هر جامعه.

پاسخ

در ارتباط با عبارتهای زیر، به ترتیب کدام گزینه درست است؟

«سنت‌های الهی با جوامع عادل و ظالم یکسان عمل نمی‌کند»، «آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی

آدمیان را تغییر می‌دهد» و «آلودگی محیط زیست و طبیعی از پیامدهای آن است»

۱) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان ماوراء طبیعی - شناخت فلزات و ستارگان - مصرف‌گرایی

۲) تأثیر کنش‌های اجتماعی در سنت‌های الهی - شناخت خداوند و جهان ماوراء طبیعی - زندگی

مدرن صنعتی

۳) تأثیر جهان ماوراء طبیعی بر جهان اجتماعی - شناخت خداوند - کارهای شتابزده و نابخردانه انسان

۴) تأثیر اعتقاد به خدا در کنش‌های اجتماعی - شناخت فلزات و ستارگان - اعمال شتابزده و

نابخردانه انسان

گزینه صحیح ۳

پاسخ

تغییر آرمان‌ها و ارزش‌های انسان‌ها و همچنین دگرگونی کنش‌های اجتماعی آن‌ها بیانگر تأثیر جهان

ماوراء طبیعی (شناخت خداوند و فرشتگان) بر جهان اجتماعی است. آلودگی محیط زیست و طبیعت

ناشی از «اعمال نابخردانه و شتابزده» انسان‌هاست.

کدام یک از گزینه‌های زیر، به ترتیب در ارتباط با لایه‌های سطحی جهان اجتماعی درست

نیست اما در ارتباط با لایه‌های عمیق جهان اجتماعی درست است؟

۱) به بخش‌هایی که امکان تغییر بیشتری دارند و نقش حیاتی و اساسی ندارند، لایه‌های سطحی می‌گویند - به بخش‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند، لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی می‌گویند.

۲) لایه‌های سطحی تأثیرات محدودتری دارند و کمتر در معرض تغییر هستند - لایه‌های عمیق تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و بیشتر در معرض تغییر هستند.

۳) تغییر در لایه‌های سطحی تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق اجتماع منجر نشود، موجب تحول و تغییر جهان اجتماعی نمی‌شود - در عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی عقاید کلانی هستند که بر ارزش‌های اجتماعی تأثیر می‌گذارند.

۴) تفسیری که انسان از زندگی و مرگ دارد، مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی است - اگر لایه‌های عمیق یک جهان اجتماعی حذف شوند آن جهان اجتماعی فرو می‌ریزد.

گزینه صحیح ۴

نادرست - درست؛ تفسیری که انسان از زندگی و مرگ دارد، مربوط به لایه‌های عمیق و بنیادین هر جهان اجتماعی است.

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: نادرست - نادرست؛ لایه‌های سطحی جهان اجتماعی «بیشتر» در معرض تغییر قرار می‌گیرند و لایه‌های عمیق «کمتر» تغییر می‌کنند.

گزینه «۳»: درست - درست

۱۱۵. در ارتباط با علل تفاوت و تنوع جهان اجتماعی انسان‌ها، به ترتیب، کدام گزینه به درستی به پرسش‌های زیر پاسخ می‌دهد؟

الف) عامل تعیین‌کننده در پیدایش جهان‌های مختلف اجتماعی چیست؟
 ب) زندگی اجتماعی انسان‌ها برخلاف زندگی سایر موجودات زنده است.
 پ) انتقال فرهنگ از چه طریقی به انسان‌ها صورت می‌گیرد؟

ت) کدام‌یک از موارد زیر از مشخصه‌های غالب انسان در مواجهه با انتقال فرهنگ نیست؟
 ۱) تنوع آگاهی - متنوع - تربیت - پذیرنده
 ۲) تنوع اراده - یکسان - جامعه‌پذیری - آگاه و خلاق
 ۳) تنوع اختیار - یکسان - صفات ارثی - فعال
 ۴) تنوع معرفت - متنوع - جامعه‌پذیری - تأثیرگذار

گزینه صحیح ۱

تنوع «آگاهی و معرفت» انسان‌ها و همچنین تنوع «اراده و اختیار» آن‌ها، سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

ب) زندگی اجتماعی انسان‌ها برخلاف زندگی سایر موجودات زنده «متنوع» است و صورت‌های گوناگونی دارد.

پ) فرهنگ از طریق «تربیت» به نسل بعدی منتقل می‌شود.

ت) انسان در قبال فرهنگی که به او منتقل می‌شود صرفاً موجودی «منفعل و پذیرنده نیست» بلکه، کنشگری فعال و تأثیرگذار است.

پاسخ

۱۱۶. تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که اما تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که

۱) میان جهان‌های اجتماعی مختلف نیست - درون یک جامعه اجتماعی پذیرفته می‌شود.
 ۲) میان جهان‌های اجتماعی مختلف است - یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند.
 ۳) درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد - میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.
 ۴) درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد - یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند.

گزینه صحیح ۴

تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که «درون یک جهان اجتماعی واحد» رخ می‌دهد، اما تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که «یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری» تبدیل می‌کند.

پاسخ

۱۱۷. جهان‌های اجتماعی مختلف را بر چه اساسی می‌توان ارزیابی کرد؟

- ۱) صرفاً براساس پیامدها و نتایجی که به بار می‌آورند.
- ۲) براساس نیازهای افراد جامعه
- ۳) براساس ارزش‌ها و آرمان‌ها و سوابق تاریخی آن‌ها
- ۴) براساس ارزش‌ها و آرمان‌ها و همچنین فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند.

گزینه صحیح ۴

پاسخ

جهان‌های اجتماعی مختلف را براساس «ارزش‌ها، آرمان‌ها، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی» که به دنبال دارند، می‌توان ارزیابی کرد.

۱۱۸. به ترتیب، منظور از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عقلانیت ابزاری و عقلانیت ذاتی چیست؟

- ۱) آدمیان برای رسیدن به اهداف دنیوی از علوم تجربی استفاده می‌کنند - علوم تجربی قدرت پیش‌بینی و پیشگیری حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد - درباره ارزش‌ها و اهداف زندگی به تأمل می‌پردازد.
- ۲) علوم تجربی قدرت پیش‌بینی و پیشگیری حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد - درباره ارزش‌ها و اهداف زندگی به تأمل می‌پردازد - جهانی که ما در آن زندگی می‌کنیم از موجودات و مواد خامی ساخته شده است، که همه در اختیار بشرند.
- ۳) آدمیان برای رسیدن به اهداف دنیوی از علوم تجربی استفاده می‌کنند - درباره ارزش‌ها و اهداف زندگی به تأمل می‌پردازد - جهانی که ما در آن زندگی می‌کنیم از موجودات و مواد خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند.
- ۴) علوم تجربی قدرت پیش‌بینی و پیشگیری حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد - جهانی که ما در آن زندگی می‌کنیم از موجودات و مواد خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند - درباره ارزش‌ها و اهداف زندگی به تأمل می‌پردازد.

گزینه صحیح ۱

پاسخ

در کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا آدمیان برای رسیدن به اهداف و مسائل دنیوی خود از علوم تجربی استفاده می‌کنند.

در عقلانیت ابزاری، علوم تجربی قدرت پیش‌بینی و پیشگیری حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد و تأمل درباره ارزش‌ها و اهداف زندگی استفاده از عقلانیت ذاتی است.

هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟

- ارزشهایی که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند.
- ارزشهایی که مردم به آن عمل می‌کنند.
- آن بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد.
- بخش‌هایی از جهان اجتماعی که مطابق فطرت انسان باشد.

۱) قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - باطل - حق

۲) قلمرو واقعی جهان اجتماعی - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - باطل - حق

۳) ارزش‌های حق - هنجارها - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی

۴) حقیقت - واقعیت - خرافات - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی

گزینه صحیح ۱

آرمان‌ها و ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن‌ها دفاع کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، ولی برخی از آن‌ها را ممکن است در عمل نادیده بگیرند، «قلمرو آرمانی جهان اجتماعی» را شکل می‌دهند و ارزش‌هایی که مردم به آن‌ها عمل می‌کنند، «قلمرو واقعی جهان اجتماعی» را می‌سازد. عقاید و ارزش‌های «حق»، از نظر علمی قابل دفاع و مطابق فطرت انسان هستند اما عقاید و ارزش‌های «باطل»، از نظر علمی صحیح نیستند و براساس خرافات شکل می‌گیرند.

۱۲۰. در جوامعی که علم را به دانش تجربی و آزمون‌پذیر محدود می‌دانند، ارزش‌ها و عقاید

اجتماعی چگونه تلقی می‌شوند؟

- ۱) پدیده‌های اجتماعی هستند که در فرهنگ عمومی و واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما می‌توانیم بودن یا نبودن آنها را بشناسیم و دربارهٔ حق یا باطل بودن آنها قضاوت کنیم.
- ۲) این ارزش‌ها و عقاید در فرهنگ عمومی و آرمانی جوامع تحقق می‌یابند و ما قادر به تشخیص بودن یا نبودن آنها نیستیم و برای داوری در مورد درستی یا غلط بودن آنها راهی نداریم.
- ۳) پدیده‌هایی تاریخی و فرهنگی هستند که در فرهنگ عمومی و آرمانی جوامع پدید می‌آیند و ما می‌توانیم بودن یا نبودن آنها را بشناسیم، اما قادر به داوری در مورد حق و باطل بودن آنها نیستیم.
- ۴) پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو واقعی یا آرمانی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن آنها را بشناسیم و راهی برای داوری دربارهٔ درست یا غلط بودن آنها نداریم.

گزینهٔ صحیح ۴

پاسخ

جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، عقاید و ارزش‌های اجتماعی را پدیده‌هایی می‌دانند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آنها را بشناسیم و برای داوری دربارهٔ درست و غلط بودن یا حق و باطل بودن آنها، راهی نداریم.

منطق

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۲۱	بخش ۱: منطق و مباحث آن	درس ۱: منطق، ترازوی اندیشه	دو بخش اصلی منطق: تعریف و استدلال	مقدماتی
۱۲۲	بخش ۲: روابط میان ذهن، زبان و خارج	درس ۲: لفظ و معنا	شیوه نگارش کلمات	پیشرفته
۱۲۳	بخش ۲: روابط میان ذهن، زبان و خارج	درس ۲: لفظ و معنا	شیوه نگارش کلمات	پیشرفته
۱۲۴	بخش ۲: روابط میان ذهن، زبان و خارج	درس ۳: مفهوم و مصداق	رابطه میان مصادیق دو مفهوم کلی	پیشرفته
۱۲۵	بخش ۲: روابط میان ذهن، زبان و خارج	درس ۳: مفهوم و مصداق	رابطه میان مصادیق دو مفهوم کلی	پیشرفته
۱۲۶	بخش ۳: تعریف	درس ۴: اقسام و شرایط تعریف	شرایط تعریف صحیح	پیشرفته
۱۲۷	بخش ۳: تعریف	درس ۴: اقسام و شرایط تعریف	تعریف و اقسام تعریف	مقدماتی
۱۲۸	بخش ۴: استدلال استقرایی	درس ۵: اقسام استدلال استقرایی	استنتاج بهترین تبیین	مقدماتی
۱۲۹	بخش ۴: استدلال استقرایی	درس ۵: اقسام استدلال استقرایی	اقسام استدلال و استقرای تمثیلی	مقدماتی
۱۳۰	بخش ۴: استدلال استقرایی	درس ۵: اقسام استدلال استقرایی	استقرای تعمیمی	مقدماتی

سرگروه دپارتمان فلسفه و منطق: جناب آقای رضا آقاجانی

۱۲۱. عبارات «نسبت دادن اوصافی به چیزی یا سلب از آن»، «استفاده از تصدیق‌های معلوم برای کشف تصدیق‌های مجهول» و «عدم وجود حکم و قضاوت در آن‌ها»، به ترتیب در تعریف و

توضیح چه مفاهیمی هستند؟

- ۱) تصدیق - تعریف - تصور
 ۲) تعریف - استدلال - تصدیق
 ۳) تصدیق - استدلال - تصور
 ۴) تعریف - تصدیق - تصدیق

گزینه صحیح ۳

میدانید

نسبت دادن اوصافی به چیزی ← تصدیق

استفاده از تصدیق‌های معلوم برای کشف مجهول ← استدلال

عدم وجود حکم و قضاوت ← تصور

نکته

برای تشخیص استدلال و تعریف از دو واژه «تصدیق» و «تصور» استفاده می‌شود که تصور مربوط به «تعریف» و تصدیق مربوط به «استدلال» است.

۱۲۲. در کدام گزینه مغالطه وجود ندارد؟

- ۱) دوست من فیروزه است؛ فیروزه سنگ گران بها است.
- ۲) علی از دوستش پرسید ساعت چند است؟ او گفت فروشی نیست.
- ۳) اجناس دزدیده شده توسط مأمور کشف شد.
- ۴) برای تنفس بهتر در هوای گردوغبار اهواز ماسکی خریدم.

گزینه صحیح ۴

پاسخ

بدانید

- گزینه ۱ ← مغالطه اشتراک لفظ وجود دارد.
 فیروزه: نام سنگ گران بها - فیروزه نام شخص است.
 گزینه ۲ ← مغالطه توسل به معنای ظاهری است.
 به کار بردن دلالت مطابقی، به جای تضمنی و التزامی منجر به مغالطه توسل به معنای ظاهری می شود.
 گزینه ۳ ← مغالطه شیوه نگارش کلمات
 اجناس دزدیده شده، توسط مأمور کشف شد.
 اجناس دزدیده شده توسط مأمور، کشف شد.

۱۲۳. نوع مغالطه و دلالت الفاظ مشخص شده در جملات زیر، به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

«سکوت جایز نیست در مورد فیلتر شدن تلگرام اعتراض کنید»، «کاسه صبر علی لبریز شد»
 و «او قلم نافذی دارد»

- ۱) شیوه نگارشی کلمات - تضمنی - التزامی
- ۲) ابهام در مرجع ضمیر - تضمنی - مطابقی
- ۳) شیوه نگارشی کلمات - التزامی - التزامی
- ۴) ابهام در مرجع ضمیر - التزامی - مطابقی

گزینه صحیح ۳

پاسخ

شیوه نگارشی کلمات ← عدم رعایت دقیق علائم سجاوندی و حرکت کلمات منجر به این مغالطه می شود.
 دلالت التزامی ← لفظ بر معنایی خارج از معنای اصلی دلالت می کند.

کدام عبارت در مورد نسبت‌های چهارگانه مناسب‌تر است؟

- ۱) نسبت میان دو مفهوم است به لحاظ مفاهیم ذکر شده در آن‌ها.
- ۲) نسبت میان دو مفهوم کلی است از جهت صدق بر افرادشان.
- ۳) نسبت میان دو مفهوم است از جهت فهم آن‌ها بر صدقشان.
- ۴) نسبت مقایسه‌ای میان دو مفهوم از جهت مفاهیم است.

گزینه صحیح ۲

بدانید

اگر دو مفهوم کلی از جهت صدق بر افرادشان با هم مقایسه شوند، چهار حالت پدید می‌آید که به این چهار حالت، «نسبت‌های چهارگانه یا نسب اربع»، می‌گویند.
سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۴»: نسبت‌های چهارگانه فقط میان دو مفهوم «کلی» حاکم است نه هر مفهومی؛ ضمن آنکه در این دو گزینه باید به جای لفظ «مفاهیم» از عبارت «صدق بر افرادشان» استفاده می‌شد.
گزینه «۳»: در این گزینه نیز باید «مفهوم کلی» ذکر می‌شد و به جای عبارت «فهم آن‌ها بر صدقشان» عبارت «صدق بر افرادشان» به کار می‌رفت.

بین مفاهیم زیر، به ترتیب چه رابطه‌ای از میان نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

انسان و متعجب - اسب و ناطق - درخت و چنار - مشهدی و کشاورز

۱) تساوی - عموم و خصوص مطلق - تساوی - عموم و خصوص من وجه

۲) تباین - عموم و خصوص مطلق - تساوی - عموم و خصوص مطلق

۳) تساوی - تباین - عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص من وجه

۴) تباین - تباین - عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص مطلق

گزینه صحیح ۳

بدانید

روابط حاکم بین مفاهیم ذکر شده:

«انسان و متعجب» ← تساوی: هر انسانی متعجب است؛ هر متعجبی انسان است.

«اسب و ناطق» ← تباین: هیچ اسبی ناطق نیست؛ هیچ ناطقی اسب نیست.

«درخت و چنار» ← عموم و خصوص مطلق: هر چناری درخت است؛ بعضی درخت‌ها چنار هستند؛

بعضی درخت‌ها چنار نیستند.

«مشهدی و کشاورز» ← عموم و خصوص من وجه: بعضی مشهدی‌ها کشاورز هستند؛ بعضی

مشهدی‌ها کشاورز نیستند؛ بعضی کشاورزها مشهدی هستند؛ بعضی کشاورزها مشهدی نیستند.

۱۲۶.

اشکال تعریف عبارت های زیر، به ترتیب کدام است؟

حادث: آن که قدیم نباشد و قدیم: آن است که حادث نباشد.

تعریف هلال ماه: گوشواره آسمان

تعریف خودکار: وسیله‌ای برای نوشتن

- ۱) دوری - واضح نبودن - مانع نیست
 ۲) مانع - جامع بودن - واضح بودن
 ۳) دوری - واضح بودن - مانع است
 ۴) مانع - جامع نبودن - واضح نبودن

گزینه صحیح ۱

دوری ← تعریف یک چیز با استفاده از خودش (تعریف شیء به خود)

جامع ← باید تمامی مصادیق آن مفهوم را در بر بگیرد.

مانع ← تنها بر مصادیق آن مفهوم صدق کند و بر مصادیق مفاهیم دیگر صدق نکند.

واضح ← از واژه‌های آشنا برای شنونده استفاده کنیم تا واضح و قابل فهم باشد.

- تعریف حادث ← دوری است.

- تعریف هلال ماه ← واضح نیست.

- تعریف خودکار ← مانع نیست.

۱۲۷.

نوع تعریف‌های زیر را به ترتیب به صورت صحیح تشخیص دهید.

«مثلث: شکلی که دارای سه ضلع است»، «گیلاس: میوه‌ای شبیه آلبالو» و «سمپاد: سازمان

ملی پرورش استعدادها درخشان»

- ۱) مفهومی - لغوی - ذکر مصادیق
 ۲) ذکر مصادیق - لغوی - مفهومی
 ۳) مفهومی - ذکر مصادیق - لغوی
 ۴) ذکر مصادیق - مفهومی - لغوی

گزینه صحیح ۳

بدانید

مثلث ← نوع تعریفش مفهومی است. (استفاده از مفهوم عام و خاص است)

گیلاس ← چون تشبیه وجود دارد ذکر مصادیق است.

سمپاد ← تعریف لغوی یک کلمه است.

پاسخ

پاسخ

۱۲۸. در کدام گزینه از استنتاج بهترین تبیین، نتیجه‌گیری شده است؟

- ۱) کودکانی را که تا به حال بررسی کرده‌ام ساعت ۹ شب خوابیده‌اند، پس تمام کودکان ساعت ۹ شب می‌خوابند.
- ۲) درب منزل هنگام سرقت بدون هیچ‌گونه آسیب باز شده است، پس مطمئناً دزد غریبه نیست.
- ۳) کرهٔ مریخ مانند زمین آب و هوا دارد، پس مانند زمین موجود زنده دارد.
- ۴) آمارها نشان می‌دهد که بیش‌تر طلاق‌ها ناشی از ازدواج عجولانه است.

گزینهٔ صحیح ۲

پاسخ

تنها در گزینه «۲» نتیجه‌گیری شده است؛ زیرا هنگامی که درب منزل هنگام سرقت هیچ‌گونه آسیبی ندیده است؛ چندین احتمال وجود دارد که قوی‌ترین حالت آن این است که سارق آشنا بوده و کلید داشته است.

گزینهٔ ۱ ← استدلال استقرای تعمیمی

گزینهٔ ۳ ← استدلال استقرای تمثیلی (تشبیه و مشابهت دارد)

گزینهٔ ۴ ← استدلال استقرای تعمیمی

۱۲۹. کدام عبارت درباره استقرای تمثیلی درست نیست؟

- ۱) استدلال ضعیفی است که نتایج آن احتمالی است.
- ۲) به صرف مشابهت ظاهری میان دو امر کلی، نمی‌توان حکمی را به دیگری تسری داد.
- ۳) هر چه مشابهت میان دو امر بیش‌تر باشد، تمثیل قوی‌تر است.
- ۴) استدلال تمثیلی می‌تواند منجر به مغالطه شود که آن را تمثیل ناروا می‌نامند.

گزینهٔ صحیح ۲

پاسخ

به صرف مشابهت ظاهری میان دو امر «جزئی» نمی‌توان حکمی را به دیگری تسری داد.

۱۳۰. کدام یک از گزینه‌های زیر جزء شرایط استقرای تعمیمی قوی است؟

- ۱) نمونه‌ها باید با انتخاب دقیق باشد.
- ۲) تعداد نمونه‌ها باید نسبت به کل جامعه آماری نسبت مناسبی نباشد.
- ۳) نمونه‌ها باید متفاوت نباشند.
- ۴) نمونه‌ها باید بیانگر همه طیف‌های مختلف باشند.

گزینه صحیح ۴

پاسخ

میدانید

گزینه ۱ ← نمونه‌ها باید تصادفی باشند.

گزینه ۲ ← باید نسبت مناسبی داشته باشند.

گزینه ۳ ← نمونه‌ها باید متفاوت باشند.

